



**Xəbər**  
**Qəbələdə tanınmış iş adamını yatağında güllələdilər**  
 yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 25 noyabr 2014-cü il Çərşənbə axşamı № 288 (5997) Qiyməti 40 qəpik

## Gündəm

**Batumi Forumu - Vüqar Bayramov detalları açıqladı**



"Niye Azərbaycanla bağlı ermənilər tərəfindən hazırlanan bəyanat müzakirə olunmalı idi?"  
yazısı səh.4-də

**İqtidar-müxalifət dialoqu reallaşır**  
yazısı səh.10-də

**Jurnalisti şahidi olduğu hadisəni yazmasına görə qınamaq olarmı?**  
yazısı səh.3-də

**"Azərbaycana qarşı terror təhdidi hər zaman aktual olub"**  
yazısı səh.10-də

İsgəndər Həmidov:  
**"Azərbaycan erməni hərbcilərinin cəsədlərini ərazidən götürsün və..."**  
yazısı səh.8-də

**Ankaranın ermənilərə qapı açmaq istəyinə Bakıdan təkilər**  
yazısı səh.13-də

**Etibar Məmmədov beynəlxalq təşkilatın sədr müavini seçildi**  
yazısı səh.6-də

**Musavat mitinq qərarı verdi, narazılar yenə narazıdılar**  
yazısı səh.5-də

**Azay Quliyev Batum forumu ilə bağlı maraqlı faktlar açıqladı**  
yazısı səh.8-də

**Bakıda klinika müdirinin müavini iş otağında özünü asdı**  
yazısı səh.14-də

**Piyadaların üzərinə su sıçradan sürücülər cərimə olunacaq**  
yazısı səh.15-də

## Ölkədə sosial və iqtisadi gərginlik artır

# GEDƏNLƏR DÖNÜR - AZƏRBAYCANI ÇƏTİN QIŞ GÖZLƏYİR

İqtisadi böhran səbəbindən Rusiyadan qayıdanlar ölkədə sosial problemlərin artmasına, kütləvi etirazlara və kriminogen durumun pisləşməsinə səbəb ola bilər; qışda ət məhsullarının qiyməti bahalaşacaq, neft iş ucuzlaşmaqda davam edir...



# AZAL-da maas böhranı

Ölkənin ən iri oliqarxlarından olan Cahangir Əsgərov hakimiyyətdəki nüfuzunu itirir  
yazısı səh.3-də

Hacı Allahşükür Paşazadə:  
**"İnsanın qiyməti 1 barel neftin qiyməti qədər də deyil"**  
yazısı səh.2-də

**"Şərurlu İsfəndiyar"ın adı daha bir qalmaqalda...**  
yazısı səh.11-də

Atilla Kaya:  
**"Şərhdələr açıldandan sonra ermənilər daha böyük tələblərlə qarşımıza çıxacaq"**  
yazısı səh.6-də



## Nazir 5 rayonda polis rəislərinin yerini dəyişdi



Azərbaycanda 5 rayonun polis rəisi dəyişdirilib. Daxili İşlər Nazirliyindən APA-ya verilən məlumata görə, daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubovun imzaladığı müvafiq əmrlərlə Bakalən Rayon Polis Şöbəsinin rəisi Rəsim Mustafayev Ağdaş rayonuna, Ağdaş Rayon

Polis Şöbəsinin rəisi Telman Ağasıyev Quba rayonuna, Zərdab Rayon Polis Şöbəsinin rəisi Elnur Həsənzadə Balakən rayonuna, Naftalan Şəhər Polis Şöbəsinin rəisi Məmməd Hüseynov isə Zərdab rayonuna polis rəisi təyin edilə bilər.

## “İnsanın qiyməti 1 barel neftin qiyməti qədər də deyil”

“Son dövrlərdə müsəlman ümmətinə qarşı təxribat və fitnəkar münasibətin güclənməsi Qərbin demokratiya ifadəsinin tənzümlənməsinə dəlalət edir”. APA-nın məlumatına görə, bunu Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə İran İslam Respublikasının Qum şəhərində keçirilən “Ekstremist və təkfirçi cərəyanlar İslam alimlərinin baxışında” mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda bildirib.

Onun sözlərinə görə, müsəlman ziyarətqahlarının bombalanması, namazlarda, bayram və mətəm mərasimlərində dinc əhəlinin terrora məruz qalması, Qurana qarşı hörmətsizlik faktları, İslam Peyğəmbərini təhqir edən karikaturaların, filmlərin nümayişinin yaratdığı fəsadlar milli və dini zəmində qarşıdurma yaradıb: “Bugünlərdə Qüds, ilk qibləgahımız olmuş əl-Əqsə məscidi sionistlərin təcavüzünə məruz qaldı, mübarək məkanlar təhqir edildi. İslam dininə qarşı yönəldilən bu kimi cinayətləri biz regionda qarşıdurmanın artmasına səbəb olan hal kimi dəyərləndirir və problemin sülh yolu ilə ədalətli həllinə çağırırıq”.

Şeyxülislam qeyd edib ki, müsəlman dünyası böyük bir təhlükə və sonlu fəlakətə apara biləcək təxribatlarla üzləşib: “İslami vəhdətimizi parçalamaq niyyətində olan qüvvələr bu gün öz niyyətlərinə İraqda, Suriyada, Fələstində, Qüdsdə, Yəmənədə, Liviyada, Əfqanıstanda nail olmağa çalışırlar. Dünya indi qondarma İraq Şam İslam Dövləti - İŞİD adlı bir kabusun vahiməsi ilə təhdid edilir. Bir sıra ölkələrdə, bölgələrdə terror aktlarının baş verməsi, bu halların hərbi xarakter alması biz müsəlmanları narahat etməyə bilməz. Baş verənlərdə Qərbin bəzi dairələrinin məqsədini anlamaq çətin deyil - İŞİD və təkfirçilərin əli ilə müharibələr yaratmaqla müsəlman dövlətlərini zəif salmaq, neft və qazla zəngin ərazilərin təbii sərvətlərini ələ keçirməkdir. Bu oyunlarda insan həyatının qiyməti 1 barel neftin qiyməti qədər də deyil”.

A.Paşazadə dünya müsəlmanlarına xəbərdarlıq da edib: “Bəşəriyyət böyük təhlükə qarşısındadır və ən qorxulduğu da odur ki, İslamın həm xarici, həm də daxili düşmənləri birləşərək dünyanın gözündə İslami dəyərləri nüfuzdan salmaq, mənəviyyatımızı elimizdən almaq istəyirlər”.

## “Azərbaycanda iqtisadi maraqlarımız var”

“Böyük Britaniyanın Azərbaycanda iqtisadi maraqları var. Bu səbəbdən də ölkəmiz Dağlıq Qarabağ konfliktində maraqlı deyil”.

Musavat.com-un erməni qaynağına istinadən verdiyi məlumata görə, belə bir açıqlamanı İngiltərənin qonşu ölkədəki səfiri, xanım Ketrin Liç İrəvanda Amerika Universitetindəki çıxışı zamanı verib.

Səfir bu xüsusda bp şirkətinin Azərbaycan iqtisadiyyatında böyük sərmayəçi olduğunu da xatırladı.

“Biz bilir ki, bu konflikt kimsənin marağında deyil. Böyük Britaniyanın Avropa məsələləri üzrə naziri Devid Lidinqtonun bu yaxınlarda bölgəyə etdiyi səfərdə əsas məqsəd də məhz cəbhədəki avqust gərginliyindən sonra Azərbaycan və Ermənistanı dinc nizamlanmaya alternativ olmadığı və xalqları sülhə hazırlamağın nə dərəcədə vacib olduğu haqda mesaj çatdırmaq idi” - deyə diplomat əlavə edib.

## “Elm” tədris mərkəzi

### MAGIC LANGUAGES

→ Ali məktəblər xarici dillər

→ kompyuter kursları

→ Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq

→ 1.C. mühasibat - anbar - bank işi

→ Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə

→ Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

# Həbsdəki siyasilər istilik sistemindən şikayətlənir

Havaların kəskin soyuması bəzi məhbusların səhhətlərinə təsirsiz ötürməyib. Onların üz ləşdikləri əsas problemlərdən biri istilik sistemi ilə bağlıdır.

Elə müəssisələr var ki, ümumiyyətlə istilik sistemi verilməyib. Bu isə məhbusların səhhətlərinin pisləşməsinə səbəb olub. Hazırda Müsavat başqanının müavini Tofiq Yaqublunun saxlanıldığı 13 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində bu vəziyyət yaşanır. Rəhbərlik baş verən problemi texniki nasazlıqla əlaqələndirir.

Müsavat başqanının həbsdəki müavini Fərac Kərimli və qardaşı Sirac Kərimlinin atası Raqif Kərimli təcridxanaya yemək ötürülməsində də problem yaşadıqlarını söylədi: “Bəzən apardığımız sığortanın içərisini yoxladığımız zaman çoxunu geri qaytarırıqlar. Amma sonradan eşidirik ki, bizə qaytarıldıqlarını digər məhbuslardan qəbul edirlər. Siracın təzyiqli düşməsi. Təz-təz dərman qəbul edir. İstilik sisteminə əvvəllər ciddi problemlər var idi. Son zamanlar nisbətən aradan qalxıb. Süni əngəllər yaradılır. Amma təcridxana olduğunu düşündükdə, susmalı olur”.

Leyla Yunusun vəkili Elçin Qəmbərov hüquq müdafiəçisinin səhhətində yaranan problemlərin davam etdiyini söylədi: “Leyla xanım həbs olunduğu gündən bu günə qədər 10 kilo arıqlayıb. Bu onun səhhətinin necə ağır olmasına işarədir. Qaraciyərində problem var. Keçmişdə dəfələrlə əməliyyat olunub. Təzyiqdən ciddi əziyyət çəkir. Şəkəri artır”.

Resul Cəferovun vəkili Fariz Namazlı dedi ki, müvəkkili ilə bağlı ekspertizalar təyin olunub: “Ekspertizanın rəyini gözləyirik. Saxlanma şəraiti normaldır. Səhhətindən heç bir şikayəti yoxdur”.



Vəkil heç bir istintaq hərəkətlərinin aparılmadığını da qeyd etdi.

Penitensiar Xidmətin İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsi L.Yunusun səhhətində yaranan ciddi problemlərlə bağlı yayılmış məlumatları təkzib edib.

“Leyla Yunusun səhhətində problemlərin olması ilə bağlı yayılan məlumatlar tam əsassızdır. L.Yunusun səhhəti normaldır, səhhətində hər hansı narahatçılıq yaranacaq problem yoxdur”, deyə şöbədən “Amerikanın Səsi”-nə bildirdilər.

F.Namazlı hüquqlarını müdafiə etdiyi digər siyasi məhbus NIDA-çı gənc Məmməd Əzizovla bağlı dedi ki, onun istintaq orqanı ilə bağlı məhkəməsi olacaq: “Saxlanma şəraiti ilə bağlı şikayəti yoxdur”.

NIDA-çıların vəkillərindən olan Nəmet Kərimli də məhkəmələrlə bağlı irəliləyişin olmadığını söylədi: “Noyabrın 5-də Ali Məhkəmədə proses oldu. Şikayətim rədd olundu. Bu həftə görüş planlaşdırıram”.

Jurnalist Seymur Həzinin atası Məşgül Həziyev oğlunun işində heç bir yeniliyin olmamasından şikayətləndi: “Məhkəməsi başlayıb, teatra bənzəyir. Yalandan prosesə gətirib, sonra aparırlar. Adını da qoyurlar ki, ilkin məhkəmə prosesidir. Telefonla danışıq. Vəziyyəti pis deyil”.

□ Cavansir ABBASLI

## NATO baş katibi Qarabağdakı vəziyyətdən narahatdır

NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberq Dağlıq Qarabağ münaqişə zonasında son baş verən hadisələrdən dolayı narahatlıq keçirdiyini bildirib. Musavat.com-un məlumatına görə, bu barədə o, NATO Parlament Assambleyasının Haaqadakı toplantısında çıxışı zamanı deyib.

“Mən Dağlıq Qarabağda bu yaxınlardakı insidentlərdən və zorakılıqdan narahatam. Bu, bir daha onu göstərir ki, konfliktin hərbi həll yolu yoxdur”, - deyə alyans rəhbəri vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, “siyasi həllə alternativ ola bilməz”.

“Mən NATO-nun məsələdə birbaşa hər hansı rolunu görmürəm. Ancaq alyans Dağlıq Qarabağda danışıqlar yolu ilə davamlı sülh anlaşmasına şərait yaradılması üçün Minsk prosesini dəstəkləyir” - əlavə edib baş katib.

## Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətlə və daha qısa vaxt ərzində əldə etməyin üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33



## Nazir HDQ-nin komandir-rəislərinin iştirakı ilə toplantı keçirdi

Noyabrın 24-də müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Xəzər dənizində keçirilən irimiqyaslı əməliyyat-taktiki təlimlərin yekunları ilə bağlı Hərbi Dəniz Qüvvələrinin komandir-rəis heyəti və gəmi komandirlərinin iştirakı ilə toplantı keçirdi. Müdafiə Nazirliyinin saytı xəbər verir ki, müdafiə naziri prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin göstərişinə əsasən ümumilikdə Silahlı Qüvvələrdə, xüsusilə Hərbi Dəniz Qüvvələrində aparılan köklü islahatlar, görülməli işlər və perspektivlər, o cümlədən şəxsi heyətin döyüş hazırlığı və mənəvi-psixoloji vəziyyəti barədə danışdı.

Təlimlərə hazırlıq, onun keçirilməsi və yekunlarını təhlil edən müdafiə naziri bildirib ki, Hərbi Dəniz Qüvvələrinin şəxsi heyəti qısa müddət ərzində komandanlıq tərəfindən qoyulan tapşırıqların vaxtında və dəqiqliklə yerinə yetirilməsi, plana uyğun olaraq aparılan təlimlərin uğurla baş tutması üçün bütün tədbirləri həyata keçiriblər.

Müdafiə naziri qeyd edib ki, hər bir matros, miçman və zabıt vətənpərvərlik hissini, Vətənimizə, xalqımıza və onun Ali Baş Komandanına sədaqət hissini hər şeydən üstün tutmalıdır. Məhz bu keyfiyyətləri özündə ehs etdirən Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyəti hər an düşmən üzərində qələbə əldə edə bilər.

Hərbi Dəniz Qüvvələrinin gələcək inkişafına toxunan müdafiə naziri hazırda müasir standartlara və yeni tələblərə cavab verən geniş infrastruktura malik hərbi dəniz bazasının tikintisinin sürətlə aparıldığını, o cümlədən dəniz qüvvələrinin yeni hərbi gəmilərlə təmin olunacağını xüsusilə qeyd edib.

Sonda təlimə cəlb olunan birləşmə və hissələrin döyüş sahəsində birgə fəaliyyət göstərən tapşırıqların öhdəsindən gələrkən fərqlənən hərbi qulluqçular müdafiə naziri tərəfindən mükafatlandırılıb.



## Arif Hacı Tural Abbashlı ilə görüşdü

Musavat başqanı Arif Hacı noyabrın 24-də keçirmiş başqanlıq namizədlərindən Tural Abbaslı ilə görüşüb. Bu barədə A.Hacı sosial şəbəkədə yazdığı statusundan bildirib. “Tural Abbaslı ilə görüşdüm. Bir çox məsələlər barədə ətraflı söhbət etdik. Məncə, səmərəli oldu” - deyə o, qeyd edib.

Tural Abbaslı isə məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirib ki, görüş qarşılıqlı anlaşma şəraitində keçib və normal qiymətləndirmək olar: “Görüşdük, Müsavat Partiyasında yaranmış durumdan, narazılıqlardan, vəziyyətdən, problemlərdən danışdıq. Həmçinin partiyanın qarşısında duran hədəflərdən danışdıq. Mən ümumi məsələlər barədə, mövcud vəziyyətlə bağlı bir daha fikrimi bildirdim. Arif bəy də öz arqumentlərini bildirdi, fikir mübadiləsi apardıq. Səmimi ortamda fikir mübadiləsi oldu. Qeyri-adi, fəvqəladə nələrə müzakirə etmədik. Amma arqumentlərimizi, fikirlərimizi bir-birimizə üzbə-üzə, rahat şəkildə çatdırdıq. Əsas odur ki, səmimi ortamda danışdıq. Yəni rəqib kimi, düşmən kimi yox, səmimi ortamda fikir mübadiləməz oldu. İndi görək nəticəsi necə olacaq, bunu zaman göstərəcək”.

T.Abbaslı bununla belə, görüşün nəticəsi olacağını güman edir: “Güman edirik ki, belə dialoqların partiya daxilindəki münasibətləri nizama salmaq üçün əhəmiyyəti var. Konsensus axtarışı lazımdır. Tək mən yox, istənilən partiya üzvü ilə belə dialoqlar olmalıdır. İstər partiya rəhbərliyi, istərsə də digər səlahiyyətli şəxslər tərəfindən belə görüşlər keçirilməlidir ki, barışıq əldə olunsun. Bir çox problemlər ünsiyyət çatışmazlığından ortaya çıxır. Mətbuat, sosial şəbəkə vasitəsilə dialoq aparanda, bu, səmərəli olmur. Təkbətək söhbətlər daha səmərəli olan deyə düşünürəm ki, Arif bəylə bu görüşün müzənnə də müsbət nəticələri ola bilər”.

□ RÖYA





**Yazarımız  
Tofiq  
Yaqubluya  
Azadlıq!**

# Günün içindən

**G**ürcüstanın Batumi şəhərində "Avropa Birliyinin Şərq Tərəfdaşlığı" çərçivəsində keçirilən Vətəndaş Cəmiyyəti Forumunda tədbirin dəvətli rəhbərlərindən biri olan "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlunun forumun ilk günündə şahidi olduğu skandalla bağlı reportaj hazırlayaraq "Yeni Müsavat"da işıqlandırması tədbir iştirakçıları olan ermənilər və bəzi azərbaycanlı ictimai fəallar tərəfindən hücumlara məruz qalıb.

# Jurnalisti şahidi olduğu hadisəni yazmasına görə qınamaq olarmı?

Xatırladaq ki, ermənilər R.Arifoğlundan Avropa Birliyinə şikayət etmişdilər. Baş redaktordan şikayət edilməsinə səbəb tədbir çərçivəsində Çexiyanın "People in Need" təşkilatının foyədə Azərbaycan əleyhinə plakatlar asması haqda Azərbaycan nümayəndə heyətinin etirazının Rauf Arifoğlu tərəfindən ictimailəşdirilməsi olub.

Yaşanan qalmaqaldan sonra ölkə daxilində "Yeni Müsavat"ın baş redaktoruna qarşı xüsusi bir qara "piar" kampaniyası başlandı. Bəzi müxalifət nümayəndələri və QHT təmsilçiləri sosial şəbəkələrdə açıq-aşkar tənqid və təhqirlərə yol verirlər. R.Arifoğlunu demədiyi sözlərə görə ağır ittihamlara, həmçinin təhqirlərə məruz qoyurlar.

R.Arifoğlu əsasən Azərbaycan əleyhinə plakatlar asan Çexiyanın "People in Need" təşkilatı haqda "ermənipərəst" ifadəsinə görə ittihamlara məruz qalıb. Xatırladaq ki, həmin "ermənipərəst" ifadəsi R.Arifoğluna məxsus deyil. O sözü tədbirdə iştirak edən Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvlərindən biri işlədib.

Bəs görəsən, demokratik cəmiyyətin jurnalitika prinsiplərində qəzetçini şahidi olduğu hadisəni foto-video və digər faktlarla işıqlandırmasına, maraqlı tərəflərin rəylərini cəmiyyətə təqdim etməsinə görə suçlamaq, təqib etmək olarmı? Jurnalisti hər hansı tərəfin dilindən deyilən və dırnaq içində verilən sitata görə qınamaq, onun hansısa siyasi qüvvənin maraqlarına xidmət etdiyini iddia etmək düzgündürmü?

**Media eksperti Zeynal Məmmədli deyir ki, əgər jurnalist hadisəni hərtərəfli işıqlandırarsa, onu tənqid etmək**



**Azər Ayxan:** "Jurnalist fəaliyyətinə görə Azərbaycan hökumətinin repressiyasına məruz qaldığını söyləyənlər öz həmkarını peşə fəaliyyətinə görə mənəvi terrora məruz qoyur"

**yolverilməzdir:** "Hər bir jurnalist müstəqil olaraq hadisəni işıqlandıra bilər. Bu hadisədə maraqlı tərəflərin fikirlərini əks etdirən sitatlar isə olayın mahiyyətini açıqlamağa xidmət etməlidir. Ancaq jurnalistlərin hər hansı olayda nəyi seçib-seçmədiyinə müdaxilə yolverilməzdir. Əgər yazılan fikirlər orada səslənibse, reportaj da hadisəni olduğu kimi əks etdirirsə, yazıda digər tərəflərin də mövqeyi işıqlandırılıbsa, bu halda jurnalisti və ya qəzeti qınamaq olmaz. Əgər olay olduğu kimi verilibse, bu zaman qəzeti qınamağa nə ehtiyac var? Bu gün bir hadisədən yazanda deyəcəklər ki, hakimiyyətə işləyir, sabah başqa bir hadisədən yazanda deyəcəklər müxalifətə işləyir. Qəzetçinin işi olayı olduğu kimi işıqlandırmaqdır. Bunu kim necə yozursa yozsun. Əgər biz jurnalist olaraq işimizi görürüksə, kimə işləməyi zaman göstərəcək".

**Media Hüququ İnstitutunun direktoru Rəşid Hacı deyir ki, əgər jurnalist hadisəni hərtərəfli işıqlandırarsa, onu tənqid etmək**



**Zeynal Məmmədli:** "Jurnalistlərin hər hansı olayda nəyi seçib-seçmədiyinə müdaxilə yolverilməzdir"

deyib ki, məlumatların hamısını forum üzvü olan konkret şəxslərdən alıb".

**R.Hacı jurnalistin peşə fəaliyyətinə görə mənəvi terrora məruz qalmasına da münasibət bildirib:** "Mənəvi terror, birtərəfli, qərəzli məlumatlar yaymaq, bunu bir siyasi mübarizə üsulu kimi işlətmək yolverilməzdir. Bunu biz daha çox hökumətlə bağlı mediada görürük, eləcə də sət, qeyri-peşəkar tənqidi yazılarda. Bu yanaşma hər zaman olduğu kimi ciddi zərər vurur. Xüsusilə də medianın, jurnalistikanın özünə".

Qeyd edək ki, "Yeni Müsavat" qəzeti və qəzetin baş redaktoru Rauf Arifoğlu əleyhinə sosial şəbəkələrdəki statuslar "Azadlıq" qəzetində işıqlandırılıb. Jurnalist Xədicə İsmayılovanın, REAL Vətəndaş Hərəkətinin İdarə Heyətinin üzvü, vəkil Xəlil Bağirovun, REAL-ın İdarə Heyətinin başqa bir üzvü Azər Qasımlının, Demokratik Təşəbbüslər İnstitutunun rəhbəri, Mərkəzi Seçki Komissiyasının keçmiş üzvü Akif Qurbanovun və digərlərinin facebook səhifəsindəki fi-



**Rəşid Hacı:** "'Yeni Müsavat' fərqli mövqələrə hər zaman açıq olduğunu göstərib. İndi də bu mövqedən çıxış edib"

Hacıyevə yönəldi. Rahim Hacıyevlə bir neçə dəfə əlaqə saxlamağa çalışsaq da rəyini öyrənmə bilmədik.

**"Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktorunun 1-ci müavini Azər Ayxan mövzu ilə bağlı bunları bildirdi:** "Özünü demokrat elan edən, müxalifətçi sayan bir qrup adam qəzetimizə və baş redaktorumuza qarşı əxlaqsız kampaniya aparır. Rauf Arifoğlu Batumidə gördüyü, şahid olduğu bir siyasi qalmaqaldan reportaj hazırlayıb rəhbərlik etdiyi sayta və qəzetə yollayıb. Buna görə onu neçə gündür söyləyirlər, təhqir edirlər. Prosesin əsas aparıcısı Xədicə İsmayılovadır. O, öz facebook səhifəsində bununla bağlı bir neçə status paylaşmış. Hamısı da söyüşlə, təhqirlə müşayiət olunur. Xədicə özü bu hakimiyyətin təqibi ilə üzləşdiyini deyir. Jurnalist fəaliyyətinə görə Azərbaycan hökumətinin repressiyasına məruz qaldığını söyləyir. Amma özü ona təbii olunan metodlardan yararlanıb. Rauf bəyin yazmadığı, demədiyi ifadəni onun adına çıxır, buradan uzaq gedən nəticələr çıxır. Hətta bu adam o qədər



## AZAL-da maaş böhranı Ölkənin ən iri oliqarxlarından olan Cahangir Əsgərov hakimiyyətdəki nüfuzunu itirir

"Azərbaycan Hava Yolları" QSC (AZAL) işçilərinə əmək haqqı verə bilmir. Minval.az saytının məlumatına görə, bu barədə sosial şəbəkələrdə xəbər yayılıb. Məlumatda deyilir ki, AZAL-ın "Azəraeronaviqasiya" və Mühafizə Xidməti əməkdaşları iki aya yaxındır ki, məvacib ala bilmirlər.

İşçilər bildiriblər ki, sonuncu dəfə sentyabr ayının məvacibi oktyabrın ortasında verilib və o vaxtdan maaş ala bilmirlər. Müqaviləyə görə isə onlara hər ayın 15-dən gec olmayaraq məvacib verilməlidir. Qeyd edək ki, "Azəraeronaviqasiya" AZAL-ın ən gəlirli şöbələrindən hesab olunsa da, məvacib problemlidir. Əməkdaşlara bildiriblər ki, məvacib dekabrda tez olmayacaq. Minval.az xəbəri verən mənbəyə istinadən onu da bildirib ki, məvaciblərin gecikməsinə səbəb pulların C.Əsgərovun biznes işləri üçün dövrüyyəyə buraxılmasıdır. Deyilənə görə, rəhbərlikdə təmsil olunan şəxslər maaş gecikdirərək özlərinə yaxın banklarda dövrüyyəyə buraxırlar.

Başqa bir mənbənin məlumatına görə, AZAL-da çalışan yüzlərlə işçi neçə vaxtdır maaşsız qalsa da, işini itirməmək üçün ciddi etiraz edə bilmirlər. İşçilər deyir ki, AZAL-da maaşların gecikdirilməsi adi haldır. Sentyabr ayında isə ölkə KİV-lərində AZAL-da kütləvi narazılıq olması barədə xəbərlər dərc edilmişdi. Həmin xəbərlərdə deyilirdi ki, maaşların azaldılacağından xəbər tutan bir qrup əməkdaş buna etiraz olaraq işi boykot edərək tətillə başlayıb. Əsas narazılıq AZAL-ın Nəzarət Buraxılış Xidmətinin işçiləri arasında baş qaldırıb. Məlumatlarda o da bildirilirdi ki, Cahangir Əsgərovun rəhbərlik etdiyi AZAL-da çalışan işçilər arasında maaşından razı olmayan xeyli sayda insan var. Onlar həm məvaciblərinin azlığından, həm də iş rejimindən, əmək hüquqlarının pozulmasından şikayətdirlər.

C.Əsgərov iqtidarda ən imkanlı memurlardan biri hesab olunur. 1996-cı ildən "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin baş direktoru olan C.Əsgərovun xaricdə də biznesi var. Son aylar AZAL prezidenti Batumi akvaparkının yaxınlığında yerləşən, sahəsi 21 min kvadratmetr olan "Gazelli Hotel" tikdirir. Hazırda hotelin tikintisi tamamlanmaq üzrədir və 2015-ci ildə istifadəyə veriləcək. Məlumatlar var ki, Cahangir Əsgərovun hakimiyyətdəki mövqeyi xeyli laxlayıb. Mənbə bildirir ki, xüsusilə hakimiyyətdə nüfuz sahibi olan Naxçıvan klanı uzun müddətdir ki, onun vəzifədən uzaqlaşdırılmasına çalışırlar.

☐ Xəbər xidməti

absurda gedir ki, "Yeni Müsavat"da professor İlham Rəhimovun mü sahibsinə görə bizi Rusiya prezidenti Putinə işləməkdə suçlayır. Artıq bu adamlar bütün realıq hissini itiriblər. Bütün günü "Yeni Müsavat" izləyirlər ki, oradan nəsa tapıb bizi suçlasınlar, söysünlər".

**A.Ayxan "Azadlıq" qəzetindəki həmin yazı haqda da danışıq:** "Əli Kərimlinin sifarişilə "Azadlıq" qəzeti Rauf Arifoğlunun əleyhinə 1 səhifə yazı hazırlayıb. Xədicə və onabənzərlərinin facebookda yazdıqları yalan, iftira və söyüş dolu statusları, şərhləri olduğu kimi qəzetə verilib. Amma bir cümlə də olsun "Yeni Müsavat"ın, Rauf bəyin mövqeyini dərc etməyiblər qəzetlərində. Halbuki 3-4 gündür baş redaktorumuz bu mövzuda xeyli

açıqlama verib mediaya, üstəlik, özü facebookda, qəzetdə geniş məqalə yazıb. Bax, Əli Kərimlinin demokratiyası, söz azadlığına, fərqli mövqeyə olan münasibəti budur. Sən bir baş redaktor haqda bütün iddia və iftiralara qəpəq, amma qarşı tərəfin bircə cümləsini vermə. O zaman hakimiyyəti niyə qınayırsınız, niyə ondan fərqli mövqeyə, alternativ fikrə dözümlülük tələb edirsiniz. YAP iqtidarı da sizin kimi edirsöyür, ittiham edir, şərləyir, amma söyüdü, ittiham etdiyi, şərlədiyi tərəfin mövqeyini görməzdən gəlir".

**A.Ayxan dedi ki, bu qəzet Rauf Arifoğluna və "Yeni Müsavat"a qarşı o qədər qərəzlidir ki, nə peşə etikasına riayət edir, nə həmkarlığa hörmət qoyur.**

☐ Nərgiz LİFTİYEVA







**A**zərbaycanda bir qrup adam var. Onlar illərdir "Yeni Müsavat"ı və Rauf Arifoğlunu təftiş etməklə məşğuldurlar. Nə yazılsa, nə deyilsə özlərinə sərf edən tərəfdən şərh edirlər. Axırncı olayda da belə oldu. Batumda baş verən məlum qalmaqal bunlara R.Arifoğlunu və onun rəhbərlik etdiyi qəzeti söyməyə, söydürməyə fürsət yaratdı. Bir qəzetçinin görüb şahidi olduğu hadisə haqda reportaj hazırlayıb onu çap etməsinə bunlar feodalcasına təkpi göstərdilər. Özünü araşdırmaçı jurnalist, vəkil, iqtisadçı adlandıran, bir sözlə, demokrat olduqlarını hər addımda iddia edən bu adamlar təsəvvür edin ki, Rauf Arifoğlunu məhz görüb şahidi olduğu hadisə haqda reportaj hazırladığı üçün günlərdir söyürlər.

Azər AYXAN



# Demokratiya paltarı geyinmiş yırtıcılar

Demokratiya mantıyası geyinmiş bu yırtıcılar bizi daha nələrde suçlamırlar. Xədicə İsmayılova, onun ətrafındakılar, REAL-in bir neçə üzvü bizi hakimiyyətə satılmaqdan tutmuş siyasi məbusların azadlığa çıxmasına əngəl törətməyə qədər, bir çox məsələlərdə ittiham edirlər. Bu ölkənin ən məşhur siyasi məbusu olub Rauf Arifoğlu zamanında. Özü də iki dəfə. "Yeni Müsavat"ın baş redaktoru siyasi məbusluğun nə demək olduğunu çox yaxşı bilir - çünki məbusluğu bilavasitə yaşayıb. Ən ağır şərtlərdə. İllərlə ölüm təhlükəsi altında qəzet buraxıb. Azərbaycanda demokratiyanın, söz azadlığının bərqərar olması naminə iki dəfə

həbsə girmiş adamı siyasi məbusları müdafiə etməkdə suçlamaq dünyanın ən böyük həyasızlığıdır. Hər gün öz qəzetində, saytlarında Azərbaycanın siyasi məbusları haqda xəbərlər dərc edən, o siyasi məbuslara azadlıq tələb edən müstəqillər, köşəllər verən bir baş redaktora bu sözü demək sadəcə şərbəzlik deyil, bu, həm də sistemli fəaliyyətdir, qaralama, gözdənsalma kampaniyasıdır. Müxalifət düşərgəsinə aid bütün layihələrin, quruluşların məhv edilmək üzrə olduğu bir vaxtda ən böyük müxalif tribuna olan "Yeni Müsavat"ın, musavat.com-un ayaqda qalması, ti-

rajını artırması, böyümək çabası göstərməsi bu dəstənin üzvlərini üzrəmizə daha çox gəlməyə vadar edir. Onlar uğurlu layihələri, tirajı çox olan qəzetləri, saytları, sevmirlər. Sevmirlər. Bu imkandan məhrumdurlar. Allah bunları bu cür bədbəxt yaradıb.

\*\*\*  
Siyasi amillə kimə həbs olunur - məşərdən veririk, prokurorluğa, yaxud evinə müxbir yollayırıq, saytda online reportaj veririk, vəkilin, yaxınlarının mövqeyini dərc edirik. Və bütün bunlar da video-foto materialların müşayiəti ilə yayımlanır. Türməyə düşən ən qatı əleyhdarı

mızı belə müdafiəsiz qoymuruq. Onun ailəsindən reportaj veririk, özünün türmə məktublarını dərc edirik, vəkilin ən xırda mesajını, açıqlamasını dərhal yayımlayırıq, məhkəməsindən (harada keçirilməsindən asılı olmayaraq) səhifə-səhifə reportajlar hazırlayırıq. Bu pro-

üzümüze qarşı belə hərəkətlərini görəndə adamı dəhşətli hisslər bürüyür. Düşünürsən ki, bunca işdən sonra bizə qarşı belə sözləri deyən, haqqımızda qara "piar" kampaniyası aparən adamlar normal düşüncəyə, psixologiyaya, həyat tərzinə malik ola bilməzlər.

də bizi facebookda söyməyə başlayıb.

Əli Kərimlidən söz düşmüşkən. AXCP sədrinin sifarişilə "Azadlıq" qəzeti ötən sayda Rauf Arifoğlunun əleyhinə 1 səhifə yazı hazırlayıb. Xədicə və "dostlarının" facebookda yazdıqları yalan, iftira və söyüş dolu statusları, şərhləri olduğu kimi qəzetə veriblər. Amma bir cümlə də olsun "Yeni Müsavat"ın, Rauf bəyin mövqeyini dərc etməyiblər. Halbuki 3-4 gündür baş redaktorumuz bu mövzuda xeyli açıqlama verib, üstəlik, özü facebookda, qəzetdə geniş məqalə yazıb. Bax, Əlinin, "Azadlıq"ın rəhbərliyində təmsil olunanların demokratiya, söz azadlığına, fərqli mövqeyə olan münasibəti bu cürdür. Sən bir baş redaktor haqda bütün iddia və iftiraları çap et, amma qarşı tərəfin bir cümlesini vermə. O zaman hakimiyyəti niyə qınayırsınız, niyə ondan fərqli mövqeyə, alternativ fikrə dözümlülük tələb edirsiniz? YAP iqtidarı da sizin kimi edir - söyür, ittiham edir, şərləyir, amma söydüyü, ittiham etdiyi, şərlədiyi tərəfin mövqeyini görməzdən gəlir.

\*\*\*  
**Hamısı cavabını alacaq. Nəcə ki indiyədək alıblar. Əllərə, xədicələrə, xalidlərə və s. cavabı tək biz vermirik. Ən yaxın, ən sadiq müttəfiqimiz olan əlahəzrət ZAMAN bələlərinin cavabını bizdən də gözləyin. Bəzən heç bizim ağızımızı açmağımıza gerek qalmır. Zaman özü hər kəsi və hər şeyi yerbəyər edir...**

**N**oyabrın 23-də Müsavat Partiyasında keçirilən ümumrespublika müşavirəsi siyasi ekspertlər tərəfindən qurultay səviyyəsində tədbir kimi dəyərləndirilir. Partiyanın başqanı Arif Hacıllının müşavirədə heç bir ayrı-seçkilik nümayiş etdirməməsi, təmkinli davranışı, sabiq başqan İsa Qəmbərin, nəhayət, yaranmış vəziyyətlə bağlı açıq şəkildə və sərt mövqeyə ortaya qoyması, başqan Arif Hacıllın dəstəkləməsi Müsavatda suların tədricən durulacağına ümid yaratsa da, narazıların verdiyi açıqlamalar problemə hələ də son qoyulmadığını söyləməyə əsas verir.

Müşavirədə şəxsən iştirak və geniş çıxış etmiş başqanlığa sabiq namizəd Qubad İbadoğlu "Yeni Müsavat"ı açıqlamasında Müsavatdakı müşavirəni problemin yoluna qoyulması üçün buraxılmış şans kimi dəyərləndirdiyini bildirdi: "Çünki bizim tərəfimizdən olan barışıq üçün təkliflər paketinin təqdimatına və bu yöndə olan çağırışlarına xüsusilə də İsa Qəmbər tərəfindən pozitiv yanaşma nümayiş etdirilmədi. Bu da xeyli müsavatçının gözləntilərini doğrultmadı, hətta onların bəzilərində xəyal qırıqlığı yaratdı. Müsavirədə bir daha təsdiq olundu ki, İsa Qəmbər artıq tərəfə çevrilib və Müsavat Partiyasında onun iradəsindən kənardı heç nə baş vermir. Müşavirə həm də onu göstərdi ki, indiki keçid dövründə partiya idarəçiliyində istifadə olunan metodlar hazırkı dövrün tələblərinə adekvat deyil. Partiya idarəçiliyində ən vacib vəzifə mövcud struktura etimadın formalaşdırılması olsa da, bu istiqamətdə heç bir addım atılmır və bu da üzvlər arası münasibətlərdə gerginliyi artırır".

**Başqanlığa sabiq namizəd Tural Abbaslı müşavirədə mövqeyini açıq şəkildə ortaya qoyub. Başqan Arif Hacıllı və tərəfdarlarının müşavirədən sonrakı mövqelərindən asılı olaraq addımlar atılacaq:** "Əsas məqsəd fraksiya yaratmaq, qurultay sonrası böhranı uzatmaq deyil. Əsas məqsəd partiyadaxili münasibətlərin yaxşılaşdırılması,

demokratik münasibətlərin formalaşdırılmasıdır. Əgər partiya rəhbərliyi fraksiya yaradılmadan bunu edəcəksə, fraksiyaya ehtiyac qalmayacaq. Mən ən azı 2-3 gün gözləməyin tərəfdarıyam ki, bu müşavirənin real işdə hansı nəticələr verəcəyini görək. Arif Hacıllı və tərəfdarlarının mövqelərində dəyişiklik olmadığı halda fraksiya yaradılması məsələsi yenə gündəmdə qalacaq. Müşavirədə üzvbəz sözlərimizi dedik, cavablarımızı aldıq, bu baxımdan müşavirəni müsbət dəyərləndirirəm. İsa Qəmbər də mövqeyini açıqladı, fraksiyanın yaradılmasının əleyhinə olduğunu, bunun böhranın davam etməsində rol oynayacağını, ancaq nəzəri baxımdan fraksiya yaradılmasının nizamnamə pozuntusu olmadığını bildirdi. Bəlkə də İsa Qəmbərin yanaşması nəzəri baxımdan düzgündür. Narazılar bir struktur kimi formalaşırsa, partiya daxilində iki qrup rəsmiləşsə, böhranın daha da uzanması mümkündür. Həm də fraksiya yaranandan sonra münasibətlər kəskinləşəndə Mərkəzi Nəzarət-Təftiş Komissiyasının cəza tədbirlərinə əl atması ehtimalı var. Məncə, İsa Qəmbər çıxışında həm də buna işarə vurmaq istəyirdi".

**Müşavirə Məclisinin üzvü Vurğun Əyyub isə İsa Qəmbərin Müsavatın müşavirəsində səsləndirdiyi fikirlərə sərt münasibət bildirib. Azvision.az-a açıqlamasında Vurğun Əyyub deyib:** "Mən İsa Qəmbərin de-

# Müsavat mitinq qərarı verdi, narazılar yenə narazıdırlar



dikləri ilə addım atmıram. Yol göstərənə ehtiyacım yoxdur. Müsavat heç kimin şəxsi mülkü deyil. Biz fikrimizdə qalırıq və partiyadaxili demokratiyaya nail olmaq üçün fəaliyyətimizi davam etdirəcəyik".

**Müşavirə Məclisinin üzvü Mustafa Hacıbəyli isə ümumrespublika müşavirəsinin yük-sək səviyyədə keçdiyini, hər kəsin öz mövqeyini sərbəst şəkildə ifadə etdiyini bildirdi. O həmçinin başqanlığa sabiq namizəd Tural Abbaslının haqqında müsbət fikirlər bildirdi:** "Tural Abbaslının fədakarlığını həmişə qiymətləndirmişəm. Qurultaydan sonra iki dəfə Tural Abbaslının Məclis üzvlüyünə namizədliyi irəli sürülüb. Mən hər dəfə Tural Abbaslının namizədliyinə səs verməmişəm, dostlarımız da ona səs verməyə çağırmışam. Tural Abbaslı başqanlığa namizəd olmasaydı, yəqin ki, elə qurultayda Məclis üzvü seçiləcəkdi. Amma başqanlığa namizəd olması və rəqabət pik hədədə çatması onun qurultayda birbaşa Məclis üzvü seçilməsinə mane ol-

**Qubad İbadoğlu:** "Müşavirədə bir daha təsdiq olundu ki, İsa Qəmbər artıq tərəfə çevrilib"

**Vurğun Əyyub:** "Yol göstərənə ehtiyacım yoxdur"

du. Hazırda Məclisdə 30-a yaxın yer boşdur və gələcəkdə yəqin ki, Məclisə keçiriləcək seçkilərdə Tural Abbaslının namizədliyi olacaq. Mən özüm Tural Abbaslıya səs verəcəyəm, başqa dostlarımızı da ona səs verməyə çağıracağam".

**Müşavirə Məclisinin Səxavət Əlisoy isə İsa Qəmbərin bir sıra narazıların davranışlarını xəyanət adlandırmasına münasibət bildirib. Həftə.az-a açıqlamasında S.Əlisoy deyib ki, "saxtakarlığa qarşı etiraz etmək nə zaman dan xəyanət sayılıb?" Xəyanət, saxta yolla, mənəviyyət-  
səs üsullarla partiyani ələ keçirməkdir:** "Saxtakarlığa göz yummayan insanlara qarşı aqressiv mövqedə dayanmaq xəyanətdən bətdərdir. Ömrünün 10 ilini, 20 ilini Müsavata qurban verənləri xəyanətdə suçlamaq hansı məntiqə, hansı mənəviyyətə sığır? Orta səviyyəli kənd tamadasına biət etməyənlərə nifrət, təbi ki, psixoloji surətdən xəbərdar. Bir silahdaşı, beş silahdaşı xəyanətkar saymaq olar, onlarla, yüzlərlə silahdaşı xəyanətkar

elan etməyin adı daha nə ola bilər? Vicdan gerek cüzdana bağlı olmasın. Yalnız o halda obyektiv fikir izhar etmək mümkündür. Kəsəsi, qurultaydan narazı qalanları xəyanətdə ittiham etmək absurddur. Müsavata xəyanət edənlər yalnız və yalnız saxtakarlardır".

Narazı üzvlərin bu kimi ifadələrinə baxmayaraq, Müsavatın rəhbərliyi və əksər üzvləri hesab edir ki, 23 dekabr müşavirəsi həlledici olub və məsələ artıq bitmiş sayılır.

Müşavirədən bir gün sonra dekabrın 24-də İsa Müsavat Divanının iclası olub. Müsavatdan verilən xəbərə görə, iclasda ictimai-siyasi məsələlər, ümumrespublika müşavirəsi barədə müzakirələr aparılıb. Divan 10 Dekabr-Beynəlxalq İnsan Haqları günü ilə bağlı dekabrın 14-nə mitinq təyin edib. Mitinqdə siyasi məbusların azad olunması məsələsi qaldırılacaq. Mitinqin keçmiş "Məhsul" stadionunda keçirilməsi üçün Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət göndəriləcək.





## Nihilizmdən qurtulmağın vaxtı deyilmi?

Hüseyinbala SƏLİMOV

**M**üxalifətə başçılıq etmək istəyən çox, amma müxalifəti düşdüüyü vəziyyətdən çıxarmaq istəyən və ən başlıcası bunu bacaran yox! Bəlkə də bu son illərin ən acı qənaətidir...

Məsələ tək müxalifətdə də deyil, cəmiyyətdə də bir ideya aclığı var. O şeyləri ki, bu vaxta qədər müxalifət deyirdi, indi onu bir qədər məzmunundan ayıraraq iqtidar deyir...

Müxalifət deyir ki, iqtidar hər şeyi imitasiya edir. Onlar haqlıdır. Amma orta statistik azərbaycanlıya son nəticədə şüarlar çatır. Bütün ideyalar şüarlara bükülərək təqdim edildiyəndən son nəticədə cəmiyyət fərqi varmır ki, kim daha çox demokrattır, kim daha çox bazar iqtisadiyyatı tərəfdarıdır?..

Bir vaxt biz ideoloji cəhətdən hakimiyyətdən ən azı on il qabaqda olurduq. Biz tolerantlıq və multikulturalizm deyib bunu proqramımıza yazanda heç bu hakimiyyət fərqi deyildi ki, bunlar nə deməkdir...

Amma onlar indi elektron hökumətdən danışmağa başlayıblar. Bunu şüarlara çeviriblər. Ona görə də müxalifət bazar iqtisadiyyatından ele danışmalıdır ki, o, hakimiyyətdən ən azı iki addım irəlində ola bilsin...

Amma biz geriləyirik. Ölkənin siyasi mühiti də elədir ki, siyasi konfigurasiya dəyişə bilmir - müxalifət daha çox azalmağa davam edir, nəinki artmağa. Bu mənada böhrandan hələ də çıxmaq mümkün olmayıb...

Bəzən mən düşünürəm ki, müxalifət liderləri bəlkə özləri bunu istəyirdi? Məsələ bundadır ki, indi bütün müxalifət partiyalarının gənclər qrupu var. Gəl bu gənclər nə edir, nə işlə məşğul olur, bilmək mümkün deyil...

Gənclər siyasətə yeni davranış tərzini gətirməlidir, yeni ideyalar cəlb etməlidir.

Biz daha gənc deyilik. Bir az da yorulmuşuq...

Amma gənclik vaxtı elə bil ki, qaynayırdıq. Hər şeyi təftiş etmə, hər şeyə bir yenilik gətirmək arzusu ilə yaşayırdıq...

Amma indi baxıb görürsən ki, bütün bunlar yoxdur. Niyə? Səbəbini bilmirik.

Bir vaxt səbirsizliklə ilk test imtahanı verənlərin siyasətə gelişini gözləyirdik.

Amma nəinki birinci testçilər, hətta sonrakılar da ali məktəbi bitirdilər, fəqət, cəmiyyətdə yeni ideya, yeni nəfəs duyulmadıq...

Bir vaxt müxalifət üçün proqram yazarkən humanitar siyasət bölməsində ilk öncə mədəniyyətdə avtoritarizmin təsirlərini heçə endirməyin zəruriliyini qeyd etmişdik. Bunun üçüncü yeni mədəniyyət lazım idi...

İndi çox gənc özünü şair, yazıçı, musiqiçi hesab edir... Amma nə qədər "Gözəl, sevgilim..." demək olar axı? Bəli, onlar guya ki, mövcud ictimai və siyasi konyunkturadan yüksəkdə dayanmaq istəyirlər...

Amma "Mən sənə şairiyəm..." -deyən Hüseyin Cavid romantik olduğu qədər də realist idi...

Burada başqa klassikləri də sadalamaq olar. Fəqət, məsələ bunda deyil. Belə deyirlər ki, guya gənclik örnəkləri, kumirləri, idealları sevmir. Amma bunsuz gənc olmaq mümkün müdürü?..

Bunsuz yalnız nihilist olmaq olar. Onlara isə elə bir ehtiyacımız yoxdur... Ona görə ki, cəmiyyət elə onsuz da nihilizm mərzinə tutulub. Bir daha nihilistlərin sıralarını artırmağa dəyermi?

Ən dəhşətli isə odur ki, müxalifət liderləri ilə səmimi söhbətlərdə onların özlərinin də heç nəyə ümid etmədiyini, heç nə gözləmədiyini məlum olur. Əgər bu həqiqətdən də belədirsə, daha yaxşı olmazdı ki, onlar siyasətdən çəkilsinlər və öz yerlərini başqalarına versinlər? Bəlkə yeni insanlar siyasətə nəse gətirəcək?..

Bizdə möhkəm hakimiyyəti sevirilər. Amma artıq 21 ildir ki, möhkəm hakimiyyət var və 21 ildir ki, sabitlik var. Amma istədiyimiz kimi yaşaya bilirikmi? Eyni modeli partiyalara da gətiriblər, dərin baxanda partiyalarda idarəçilik fəlsəfəsi heç hakimiyyətdən bir o qədər də fərqlənir...

Partiyalarda "hakimiyyətin" tez-tez dəyişməsi pis olardı mı? Düşünürük. Bizə elə gəlir ki, əksinə bu, insanlardakı gizli potensialı üzə çıxarırdı. Biz bu yolla daha çox seçmək imkanına malik olardıq, alternativlər artardı...

Hakimiyyət özü üçün ideoloji ştamplar yaratdığı kimi müxalifət də öz kumirlərindən ayrılı bilmir. Müxalifətlərə elə gəlir ki, partiya başçısı elə onların bu vaxta qədər gördüyü kimi olmalıdır...

Olsun. Amma bir sual yaranır. Bu vaxta qədər gördüyünüz liderlər sizə nə verdi? Böyük hesabla heç nə! Ona görə də partiyalarda demokratiya pultunun düyməsini basmağın vaxtı deyilmi?

Vallah, sizin bu vaxta qədər lider hesab etdiyiniz adamların özlərinin heç nəyə ümidi və inamı yoxdur. Düşünürsünüz ki, onlar indi durub sizə ümid verəcək?

**T**ürkiyə hökumətinin Azərbaycandan xəbərsiz işğalçı Ermənistanla münasibətlərin yumşaldılmasına yönəlmiş növbəti projeni işə saldığı barədə məlumatlar Azərbaycanda narahatlığa səbəb olub. Həftəsonu Ankara Universitetində düzenlenen və iki gün davam edən "Möhürlü qapı: Türkiyə - Ermənistan sərhədinin gələcəyi konfransı"nın işğalçı ölkə ilə sərhədlərin açılmasına yönəldiyi barədə məlumatlar Türkiyədə də millətçi kəsimin və ictimaiyyət nümayəndələrinin narahatlığına səbəb olub.

Türkiyə Böyük Millət Məclisinin MHP-dən olan deputatı, Azərbaycanın böyük dostlarından biri Atilla Kaya müsavvat.com-a müsahibəsində son durumu şərh etdi, Türkiyə hökumətinə sət məsajlar verdi:

- Biz əlbəttə ki, bu vəziyyətdən çox narahatıq. İstər əvvəlki, istərsə də hazırkı baş nazir olsun, onlar dəfələrlə "Azərbaycan torpaqlarının ermənilər tərəfindən işğalına son qoyulmadan sərhəd qapıları açılmayacaq" deyiblər. Hətta bunu Azərbaycana səfərlərində də dəfələrlə bəyan etdilər. Ancaq indiki situasiya narahatlıq doğurur. Qarşıdan 1915-ci il hadisələrinin 100-cü ildönümü gəlir. Erməni lobbisi və Ermənistanın bu məsələ ilə bağlı bütün dünya miqyasında çox ciddi hazırlıqları var. Xüsusilə də ABŞ-ın artıq 1915-ci il hadisələrini "soyqırım" kimi qəbul etməsi ilə bağlı niyyəti, burada ciddi bir lobi çalışması da var. Amma Türkiyənin bugünkü iqtidarının bu qara təbliğatı önəyəcəkdir, qara təbliğata qarşı gerçəkləri ortaya qoya biləcək ciddi çalışmalarda bulunduğunu söyləmək çətindir. Yeni bu istiqamətdə cəhdləri yeterli saymaq olmaz. Bu mənada Türkiyə üzərinə daha ciddi basqılar yönələcək. Fakt budur ki, erməni lobbisinin bütün dünyada yürütdüyü fəaliyyətlərini Türkiyə üzərinə basqısı var.

- **Türkiyənin bugünkü hökuməti bu basqıları dəf etmək, basqılardan azca da olsa, qurtulmaq üçün hansısa addımlar ata bilirmi?**

- Hökumət Ermənistanla sərhəd qapılarını açib münasibətləri normallaşdırmaq istiqamətində addım atdığını göstərə bilər. Mən bunu təxmin olaraq söyləyirəm. Yeni hər hansı bilgiyə, məlumata istinadən demirəm. Amma təbii ki, mövcud durumla bağlı endişəmiz var. Daha öncə Türkiyənin daxili siyasəti ilə bağlı bir məsələ də oldu.

pırl açılmayacaq" desə də, sabah lobi fəaliyyətləri, Amerikanın basqısı və s. məsələlərin qarşılığında sərhədlərin açılmasına gedə bilərlər. Yeni bu hökumətdən bunlar gözləniləndir.

- **Bundan öncəki illərdə də bənzər situasiyalar yaranan-**

qapılarının açılmaması üçün lazımlarsa, Türkiyə Böyük Millət Məclisində etirazımızı bildirecəyik, yaxud ictimaiyyəti bu mövzu ilə bağlı məlumatlandırmaq üçün gərəkeni edəcəyik. Təhlükənin ciddiliyini hiss etdiyimiz zaman təbii ki, bu məsələni Tür-

# MHP-li deputatdan sərhəd məsələsinə sət reaksiya

"Dünən "ağ" dediyinə bu gün "qara" deyən bir hökumət var"



Atilla Kaya

**Atilla Kaya: "Sərhədlər açıldıqdan sonra ermənilər daha böyük tələblərlə qarşımıza çıxacaq"**

Hökumət PKK ilə görüşdüyü zamanlarda məsələ hələ ictimaiyyətə belli deyildi. O halda biz "PKK ilə görüşürsünüz mü" sual etdiyimiz zaman "biz PKK ilə görüşürük, bunlarla görüşən şəxslərdir" dedilər. Ancaq sonra gördük ki, bunlar nəinki görüşürlər, hətta bir masa arxasında oturub müzakirə aparırlar. Dolayısı ilə dünən dediyini bu gün tutmurlar, dünən "ağ" dediyinə bu gün "qara" deyən bir hökumət var. O mənada nə qədər gəlib Azərbaycanda "qa-

da Türkiyə ictimaiyyəti Azərbaycana dəstək olub erməni projesinə qarşı çıxdı. Bas bu dəfə ictimai rəyin, siyasi quruluşların hökumətə təkisi nə dərəcədə gözləniləndir?

- Bəli, daha öncə bunun qarşısı alınmışdı. Amma bunun qarşısının alınmasında medianın da az da olsa, təsiri olmuşdu. Amma indi media və s. hamısı bu hökumətin nəzarəti altındadır. Ən azından MHP olaraq biz və bizim kimi düşünən ictimai təşkilatlar əlbəttə ki, bu projeyə qarşı çıxacaq. Ermənistanla sərhəd

kiyə Böyük Millət Məclisində gündəmə gətirəcəyik. Bunu deyə bilirik ki, indi Türkiyə bir seçim qarşısındadır. Dolayısı ilə çox çətin bir mərhələyə adlayırıq, Allah yardımçımız olsun!

- **Ermənilərin iddia etdiyi "soyqırım"ın 100 illiyinə artıq 5 ay qalıb. Belə çıxırsa ki, Türkiyə hökuməti sərhəd anlaşmasına gedəcəksə, bu, artıq yaxın zamanın məsələsidir? Siz bu təhlükəli addımın nə zaman atılacağını güman edirsiniz?**

- Əgər sərhəd qapılarının açılması gündəmə gələrsə, bu addım 2015-ci ilin başlanğıcında, yanvar, fevral, ya da mart ayında atıla bilər.

- **Belə demək olarmı ki, artıq Azərbaycanın rəyi nəzərə alınmır?**

- Hökumətin bu addımı atıb-atmayacağını deqiq deyə bilmərik. Təbii ki, hökumətin bu addımı atmazdan öncə Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri, münasibətləri barədə ciddi düşüncəsi lazımdır. Yaxud düşünmək gərəkdir ki, sərhəd qapılarını açıldığı zaman Ermənistan bugünkü iddialarından vazmı keçəcək? Sərhədlər açıldıqdan sonra ermənilər daha böyük tələblərlə qarşımıza çıxacaqlar. Sərhəd məsələsinin ardınca ermənilər ya Türkiyədən böyük miqdarda təminat, ya da torpaq istəyəcəklər. Yeni bu məsələnin sonu yoxdur...

□ **Elsad PASASOY**

# Etibar Məmmədov beynəlxalq təşkilatın sədr müavini seçilib

AMİP təmsilçisi BDİ-nin qurultayında iştirak edib

**C**ənubi Koreyanın paytaxtı Seul şəhərində Azərbaycan Milli İstiqal Partiyasının (AMİP) tam hüquqlu üzv olduğu Beynəlxalq Demokrat İttifaqının (BDİ) növbəti qurultayı keçirilib. Qurultayda AMİP-i partiyanın beynəlxalq əlaqələr kətibisi Elşən Mustafayev təmsil edib. Onun "Yeni Müsavat"a verdiyi xəbərə görə, "Partiya Liderlərinin Zirvə Toplantısı" adı altında keçirilən qurultaya Cənubi Koreyanın prezidenti xanım Park Geun-Hyenin rəhbərlik etdiyi "Saenuri Partiyası" ev sahibliyi edib.

Dünyanın 70-dən çox dövlətindən 100-ə yaxın sağ mərkəz partiyasını özündə birləşdirən BDİ qurultayında üzv partiyaların liderləri, quruma daxil olan ölkələrin dövlət və hökumət başçıları, senatorlar, millət vəkilləri və müxtəlif rəngli siyasətçilər iştirak edə bilərlər.



Etibar Məmmədov

mət başçıları, senatorlar, millət vəkilləri və müxtəlif rəngli siyasətçilər iştirak edə bilərlər.

E.Mustafayevini dediyinə görə, qurultayda mövcud beynəlxalq vəziyyət, qlobal iqtisadi-siyasi problemlər, o cümlədən digər vacib məsələlər müzakirə obyektinə olub.

Nizamnaməyə əsasən 3 ildən bir keçirilən qurultayda BDİ rəhbərliyinin hesabatı dinlənilib və rəhbər orqanlara yeni seçkilər keçirilib. Seçkilərin nəticəsi olaraq Yeni Zelandiyanın hazırkı baş naziri John Key Beynəlxalq Demokrat İttifaqının (BDİ) sədri seçilib. Qurultayda həmçinin növbəti üç il üçün BDİ sədrinin müavirlərini də seçkiləri keçirilib. AMİP lideri Etibar Məmmədov növbəti dəfə BDİ sədrinin müavini seçilib. E.Məmmədovla yanaşı, Norveçin baş naziri Erna Solberg, Avropa Xalq Partiyasının (EPP) prezidenti Josef Daul, Avropa Mühafizəkarları və İslahatçıları Alyansının (AECP) prezidenti Jan Zahradil və bir sıra digər nüfuzlu dünya siyasətçiləri də BDİ sədrinin müavirləri seçiliblər.

□ **E.SEYİDAĞA**



# 2000

-ci ilin iyun ayında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasında qadın məsələləri üzrə 2000-2005-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" qəbul edib. Bu proqram milli prioritetləri nəzərə alaraq, Pekin Strategiyası əsasında hazırlanıb.

**Həcər ABBASLI**  
 Ümid Partiyası Gender Bərabərliyi şöbəsinin müdiri



Proqram siyasət, iqtisadiyyat, sosial, mədəniyyət, təhsil və səhiyyə sahələrini, eləcə də qaçqın və məcburi köçkün qadınların problemlərini əhatə edir. Ancaq gəlin görək sözün həqiqi mənasında bu problemlərin həllində hansı irəliləyiş əldə olunub? Hələ də müxtəlif vəzifələrə qadın namizədlərin irəli sürülməsində və seçkilərdə qalib gələ bilən qadınların sayında böyük irəliləyiş yoxdur. O zaman belə bir sual meydana çıxır, ölkədə bu sahədə xeyli qanun qəbul olunub, niyə nəticə yoxdur. Qanunlar formal olaraq qəbul olunur, onların sonrakı icrasına nəzarət edilmir. Hazırda ölkədə gender strategiyasını inkişaf etdirmək üçün milli mexanizm var. Əslində həmin mexanizm beynəlxalq təşkilatların gözündən pərdə asmaq üçün deyil, sözün əsl mənasında problemin həllinə töhfə vermək üçün istiqamətləndirilməlidir.

Qadın və kişilərin seçki kampaniyasında iştirakından danışarkən o faktı qeyd etmək lazımdır ki, seçki texnologiyasından istifadə ilə bağlı bilik və bacarıq səviyyəsi hər yerdə bərabər deyil. Bir çox ölkələrdə (bizim ölkəmiz də daxil olmaqla) qadına rəqibi olan kişi ilə daha effektiv və uğurla rəqabət aparmaqda yardımçı olan seçki qabağı texnologiyanın öyrədilməsi mexanizmi yoxdur. Bir çox qadın namizədlər müvafiq informasiya və məsləhət dəstəyi, reklam kampaniyasının aparılmasına dair biliyi ol-

bizim qadınların seçkilərdə iştiraka marağı yoxdur. Bu da hakimiyyətin yürütdüyü siyasətin nəticəsidir. Azərbaycanda yalnız bir dəfə, 2003-cü ildə prezidentliyə qadın iddiaçı olub. Maraqlıdır ki, qadınlar niyə prezident seçkisində fəal

məklə yalnız pul qazandırmır, həm də özünün potensialını gerçəkləşdirir, biliyi, bacarığı artır. Bunun da uşaqların tərbiyəsində rolu var. Azərbaycan ailəsinin möhkəmlənməsi sütünlarından biri də qadının idarəetməyə cəlb edilmə-

# Azərbaycanda elə qadınlar var ki...

Hər bir kişinin arxasında güclü bir qadın dayanır" fikri artıq çağdaş zamanın tələblərində özünü doğrultmur, indi qadınlar kişinin arxasında deyil, onunla birgə addımlamalıdır

madan mübarizəyə qoşulurlar? Azərbaycanda elə qadınlar var ki, ağılları, bacarıqları ilə kişilərdən heç də geri qalmır və prezident ola biləcək gücdədirlər. Sadəcə, onlara meydan verəcək demokratik cəmiyyət yoxdur.

Qadınların ölkənin sosial, siyasi və ictimai həyatında zəif iştirakının digər səbəbi isə cəmiyyətdə qadının rolunu daha çox ailə ilə əlaqələndirən ənənəvi stereotiplərin olmasıdır. Bəli məhz bu stereotiplər uzun illərdir ki, qadınların siyasi cəhətdən inkişafının qarşısını alan əsas maneədir. Bu cür vəziyyət milli gender strategiyasında yeni yanaşmanın yaranmasını tələb edir. Bəzi ailələrdə maddi vəziyyəti yaxşı olan kişilər hesab edirlər ki, yoldaşı işləməyə icazə verilmir. Söhbət qadının nə qazanacağından getmir. Qadın işlə-

olmurlar? Azərbaycanda elə qadınlar var ki, ağılları, bacarıqları ilə kişilərdən heç də geri qalmır və prezident ola biləcək gücdədirlər. Sadəcə, onlara meydan verəcək demokratik cəmiyyət yoxdur.

Qadınların ölkənin sosial, siyasi və ictimai həyatında zəif iştirakının digər səbəbi isə cəmiyyətdə qadının rolunu daha çox ailə ilə əlaqələndirən ənənəvi stereotiplərin olmasıdır. Bəli məhz bu stereotiplər uzun illərdir ki, qadınların siyasi cəhətdən inkişafının qarşısını alan əsas maneədir. Bu cür vəziyyət milli gender strategiyasında yeni yanaşmanın yaranmasını tələb edir. Bəzi ailələrdə maddi vəziyyəti yaxşı olan kişilər hesab edirlər ki, yoldaşı işləməyə icazə verilmir. Söhbət qadının nə qazanacağından getmir. Qadın işlə-

sidir.

Qadınların həm siyasətdə, həm ictimai həyatda rolunun artmasına ehtiyac var. "Hər bir kişinin arxasında güclü bir qadın dayanır" fikri artıq çağdaş zamanın tələblərində özünü doğrultmur. İndi qadınlar kişinin arxasında deyil, onunla birgə addımlamalıdır. Kişilərlə yanaşı qadınlar da idarəetmədə birgə fəaliyyət göstərməli, idarəetməni birgə həyata keçirməlidir. Cəmiyyətin balanslaşdırılmış maraqlarını təmin etmək üçün kişilərlə qadınların qarşılıqlı hörmət əsasında yaradıcı birliyinə ehtiyac var. Hakimiyyətdə yalnız kişilərin və yaxud yalnız qadınların təkbaşına iştirakı və ya idarəçiliyi cəmiyyətin balanslaşdırılmış maraqlarını təmin edə bilməz.

Ümid Partiyası qadın amilinin cəmiyyətin və dövlətin inkişafında əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirir, onların ictimai-siyasi proseslərə cəlb olunması və aktiv iştirakı üçün çox ciddi addımlar atır. Partiyamızın bu və digər istiqamətlərdə məqsədyönlü siyasəti və fəaliyyət planı var. Azərbaycan dövlətinin inkişafı və möhkəmlənməsində qadınların daha fəal iştirakına nail olmağı, milli kimliyi, xalqımızın tarixi faciələrini, torpaqlarımızın parçalandığını, milyonlarla soydaşımızın müxtəlif dövlətlərin tərkibində yaşadığını və onların arasında mənəvi, mədəni, iqtisadi əlaqələrin möhkəmlənməsi zərurətini təbliğ etməyi qarşıya məqsəd qoyub.



## "Bu, erməni həyasızlığıdır" RUFƏT MURADLI: "Tehran da bu həyasızlığa rəvac verir"

**Bu** günlər İran ermənilərinin parlamentdəki təmsilçisi Karen Xanləri bir daha Qarabağı "erməni torpaqları" adlandıraraq münafiqşənin həllinin Azərbaycanın ermənilərin hüququna ədalətlə yanaşması şərti ilə əlaqələndirib. Məsələ ilə bağlı Ümid Partiyasının sədr müavini RUFƏT MURADLININ fikirlərini öyrəndik. O məsələni belə izah etdi:

"Bu açıqlama İranın nisbətən nüfuzlu "DiplomacyIran" agentliyinə Karen Xanlərinin müsahibəsi zamanı səsləndirilib. İslami Şura adlanan məclisin erməni deputatı sübhəsiz ki, onun üçün yaradılan münbit şəraitdən istifadə edərək, üstəlik, misilsiz həyasızlıq nümayiş etdirərək Qarabağı 2500 ildən artıq tarixi olan erməni torpağı adlandırılıb. Hələ bununla kifayətlənməyərək Naxçıvanın da 1921-ci ilədək erməni vilayəti olduğunu iddia edib. Üzdənirəq millət vəkiliinin avantürası göz qabağındadır. Yeni tipik erməni yanaşması. Amma burada diqqəti çəkən onun Ermənistanın deyil, müsəlman bir ölkənin parlamentinin təmsilçisi olmasıdır. İran kimi şie təəssübkeşliyi iddiası edən bir ölkənin parlamentində ölkənin sayları qırx mindən artıq olmayan ermənisinin nümayəndəsinə bu cəsarəti verən nədir ecəba? İran prezidentinin Azərbaycan səfərindən hələ günlər keçməmiş bu kimi bəyanatların səsləndirilməsi nəyə xidmət edir? Nə yazıq ki, Tehran bu kimi həyasızlıqlara rəvac verir".





## Kooperasiya ətrafında dəhşət!

**Zamin Hacı**  
zaminhaci@gmail.com

**T**əzəlikcə bilmirəm hansı səbəbdənsə prezident Kooperasiya Universitetinin bir qrup müəlliminə "Tərəqqi" medalı, əməkdar müəllim-zad adları vermişdi. Yəqin ali məktəbin nəşə yubileyi-filan olmuşdu. Ya da həmin gün ölkəmizdə "Kooperatorlar günü" qeyd edilmişdi.

Hər halda, səbəb bizə sırr qaldı. Əslində Azərbaycanda kooperasiya anlayışının özü iflasa uğramışdır, çünki bu, "hər hansı iş görmək üçün insanların könüllü birləşməsi" anlamını verən əski fransız sözcüyüdür.

Gəlın, görək ölkəmizdə insanların könüllü cəhənnəmə, hətta könülsüz birləşməsi mümkündürmü? Hətta YAP-ın özü də könülsüz, zorakı birləşmə qurumu sayılmasın gerek, çünki burada insanların birliyi çox formaldır, kağız üzərindədir, real həyatda qətiyyətlə öz əksini tapmır. Məsələn, SSRİ vaxtında adamlar Kommunist Partiyasına üzv olanda ordakı partkomlardan yararlanırdılar, birgə nümayişlərə, mitinqlərə gedirdilər, partiyaların az-maz xeyrini görürdülər. İndiki halda YAP quru, xeyirsiz idaredir. Ola bilər adamlar eyni özek üzvü olar, ancaq bir-birini tanımaz. Rejim insanların hətta YAP bayrağı altında da birliyinə, ünsiyyətinə, müzakirə və diskussiyalarına qarşıdır. Rahatı ağızları, əl-ayaqları bağlamaqdır - belə düşünlər.

Uzun sözün qıssası, birlik problemi olan cəmiyyətdə kooperasiyanın universitetini qayıрмаq, yaşatmaq absurdur. Gərək Qorbaçovun "perestroika"sı ilə birgə bu kooperativ-zad söhbəti də tarixin arxivinə gedəydi. Bizə yaraşan şey deyil. Birlik, sosiallıq, cəmiyyət olmaq, bütöv millətə çevrilmək bizim ciddi problemimizdir. Yeri gəlmişkən, mən yuxarıda bu sözün fransızcadan gəldiyini nahaq xatırlatmadım ki, Fransızlar birləşməyi, sözü bir yerə qoyub millət olmağı, kralın boğazını üzüb ədalətli, bərabər-hüquqlu cəmiyyət qurmağı bütün dünyaya demək olar ilk dəfə göstəriblər. Ona görə də bu kooperasiya məsələsini gülməli deputatlardan biri Eldar müəllimin inhisarında saxlayıb anlayışın deqradasiyasına davam etmək gərəksizdir. Ləğv olunmalıdır.

Ancaq ya zəlzələdən, ya vələlədən - bu universitet karikaturası yerində qalmaqdadır, prezident isə onun müəllimlərini qiymətləndirməkdə... Mən isə sizə nəql edirəm bu qiymətləndirmədən sonra universitet ətrafında baş verən mistik hadisələrdən.

Kooperasiya Universiteti Bakının Cıdır meydanı ilə üz-büzə yerdə yerləşir. Bunun tələbə və müəllim kollektivi, yuxarıda qeyd elədiyim kimi, yüksək intellektləri ilə seçilir. Dünya universitetlərinin reytingində Harvarddan sonra 3-cü yerdə bu gəlir. 1-ci əlçatmaz yerdə BDU-dur, ta heç ondan danışmayaq. "Kaprasya"nın (el arasında şirin dillə belə deyirlər - qız adı kimi) tələbələri elmi, ictimai-siyasi həyatda o qədər aktivdirlər ki, hökumət bunu daima mühasirədə saxlayır. Universitetə gedən-gələn yollar, küçələr daim qazıq-quzuq olur. Məsələn, Ziya Bünyadov prospekti universitetin yanında düz 8 ildir tank keçməyən tranşey durumundadır. Lakin tələbələr keçirlər! Cəsur uşaqlardır. Lazım gəlsə Şuşanı alıb Cıdır düzündə AKU-nun İsa Bulağı filialını açarlar. Nahaq yerə Cıdır meydanı ilə üz-büzədə oxumurlar ki? Təcrübə toplayırlar.

Bəs mistik hadisə nədir? "Kooperasiya"nın dünya universitetlərindən bir önəmli fərqi də onun tələbələrində pətoloji dəftər-kitab nifrətinin olmasıdır. Düzdür, başqa ali məktəblərimiz də adı çəkilən zəhərli maddələri sevmirlər, lakin heç olmasa qarınlarında, yançaqlarının üstündə bir-iki əzik dəftər gezdirirlər. Kooperasiyada isə bu da olmurdu! Təmiz tələbələr idilər! Pis başa düşməyin, bunlar o qədər kəllə uşaqlıqlar ki, dərsi teleportasiya, telekinez üsulları ilə öyrənirlər. Məsələn, hər ay bir qrup Kooperasiya tələbəsi Eldar müəllimin rəhbərliyi altında Halley kometinə elmi ezamiyyətə yollanırlar. Başqa bir qrup isə universitetin "Spiritik iqtisadiyyat" fakültəsində Adam Smitin, Marksın, Keynsin ruhları ilə danışıq, biliklərə yiyələnirdilər.

"...dilər" ona görə yazdım ki, hazırda Kooperasiya Universiteti üzərində qara buludlar dolaşır. Dünən onun iki tələbəsinin sviterin altından qarnına dəftər soxması müşahidə edilmişdir! Dəhşətdir! Güman edilir ki, "Tərəqqi" medalı alan professorlar tərifdən korlanıblar, bu isə özünü tələbələrə göstəribdir.

Allah, özün saxla!

"Batumidə keçirilən Vətəndaş Cəmiyyəti Forumunda Azərbaycana qarşı ermənilər və onların təsirində olan təşkilatlar tərəfindən tərribatın törədiləcəyi gözlənilən idi". Bunu facebook hesabında deputat, QHT Şurasının sədri Azay Quliyev yazıb.

O qeyd edib: "Ona görə ki, hələ noyabrın 5-də Avronest Parlament Assambleyasının Brüsseldə keçirilən komitə iclasında erməni nümayəndə heyəti və onun havadarları Şərq Tərəfdaşlığı Programına daxil olan ölkələrin işğal olunmuş ərazilərində, o cümlədən Dağlıq Qarabağda yaradılmış qondarma QHT-lərin Batumi forumunda iştirak etməsini rəsmiləşdirməyə cəhd etdilər. Hətta Gürcüstandan olan məruzəçi Mirzaşvilinin hesabatına əvvəlcədən bununla bağlı xüsusi bir tezis salınmasına da nail olmuşdular. Lakin buna qəti etiraz bildirdikdən və belə bir qanunsuz qərarın qəbul ediləcəyi təqdirdə Azərbaycanın bu forumda iştirakını dayandıracağını bəyan etdikdən sonra bu məsələnin müzakirəsi dayandırıldı.

Brüsseldə bu tərribatın qarşısı alınsa da, görünür, ermənilər özlərinin çirkin niyyətini başqa formada və Çexiyanın "People in Need" təşkilatı vasitəsilə həyata keçirməyə çalışdılar. Belə ki, bu təşkilat düşünülmüş şəkildə Şərq tərəfdaşlığına daxil olan ölkələrdən insan hüquqlarının pozulması adı altında yalnız Azərbaycana hədəfə aldı. Təəvvür edin ki, nə forumda, nə də təşkil olunmuş aksiyada

# Azay Quliyev Batum forumu ilə bağlı maraqlı faktlar açıqladı

"Brüsseldə bu tərribatın qarşısı alınsa da, görünür, ermənilər özlərinin çirkin niyyətini başqa formada və Çexiyanın "People in Need" təşkilatı vasitəsilə həyata keçirməyə çalışdılar"



**Azay Quliyev**

keçmiş prezident Saakaşvili və onun komanda üzvlərini açıq şəkildə siyasi tənqib məruz qoyan və 100-dən çox yüksək vəzifə tutmuş opponentlərini həbs etdirən Gürcüstan hakimiyyəti əleyhinə heç nə deyilmir. Hələ mən özünün siyasi rəqibləri ilə daha qəddar rəftar edən və Gürcüstandan fərqli olaraq onları həbsə deyil, "o dünyaya" göndərən, yəni gülləbaran

edən Sarkisyan rejiminin "toxunulmazlıq" statusundan danışmıram. Belorusiyanı da bir kənara qoyuram. "People in Need" və onun "hüquq müdafiəçiləri"ni nədənsə bu ölkələrdə baş verən hüquq pozuntuları deyil, yalnız Azərbaycan narahat edirmiş. "Demokratiya mübarizləri" bu barədə nə danışmağı, nə də plakat asmağı lazım bilməyiblər. Baxmayaraq

ki, tədbirin Batumidə keçirilməsindən, orada daha çox gürcü mətbuatının və rəsmilərinin iştirakından istifadə etməklə bu "qəhrəmanlar" Gürcüstanda baş verənlərə kifayət qədər diqqət yönəldə bilirdilər. Bütün bunlar bir daha onu göstərir ki, Batumidə təşkil olunan bu şou-ular insan hüquqlarını müdafiə etmək istəyindən qaynaqlanmır.

Azərbaycanın xüsusi olaraq hədəf seçilməsinin və ölkəmizə qarşı aparılan çirkin kampaniyanın və Ermənistanın arxasında durduğu bu kimi oyunların mahiyyəti isə düşünürəm ki, hamiyə bəldir. Bu haqda yazmağa lüzum görmürəm. Sonda istərdim ki, ölkəmiz əleyhinə yönəldilən bu kimi ssenarilərdə yer almayan və Azərbaycanın maraqlarını hər şeydən üstün tutaraq daima prinsipliklənməyi etdirən Milli Platformanın üzvlərinə təşəkkürümü bildirəm".

## "Hökumət beynəlxalq təşkilatların təzyiqləri qarşısında geri çəkilməməlidir"

**İsgəndər Həmidov:** "Azərbaycan heç nədən çəkinmədən həmin erməni hərbcilərinin cəsədlərini ərazidən götürsün və..."

**E**rməni tərəfi noyabrın 12-də Azərbaycan ordusu tərəfindən təmas xəttinin Ağdam istiqamətində vurulan Mi-24 hücum vertolyotunun üç nəfərdən ibarət heyət üzvlərinin cəsədlərini götürmək üçün Beynəlxalq Qırmızı Xaçdan kömək istəyib. Adıçəkilən qurum, ATƏT və digər bir sıra beynəlxalq təşkilatlar isə Azərbaycanın cəsədlərin götürülməsinə şərait yaratmasına nail olmağa çalışırlar. Azərbaycan hökuməti isə hələ ki dözümlü nümayiş etdirərək cəsədlərin götürülməsinə razılıq vermir.

Cəmiyyətin ən müxtəlif kəsimlərindən isə Azərbaycan dövlətinin bu mövqeyinə dəstək gəlməklə yanaşı, təkliflər səslənir ki, Ermənistanın əsirliyində olan kəlbəcərlilər Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azad olunması üçün imkan yaranıb. Azərbaycan erməni cəsədləri ilə onları dəyişməyə nail olmalıdır. Bu mövqedə olanlardan biri də sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidovdur. O, "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, vətəndaşlarımızın erməni əsirliyindən azad edilməsi üçün yaxşı imkan yaranıb və Azərbaycan hakimiyyəti bu şansıdan istifadə etməlidir. "Azərbaycan ordusunun işğalçı Ermənistanın ərazilərimizə soxulan hərbi vertolyotunu vurmağı məni sevindirirdi. Nəhayət, bizim də ürəyimiz açıldı. Düşmənlər vertolyotunu vuran hərbcimizə təşəkkür edirəm. Onun vertolyotu vurmağı Azərbaycanın kəlbəcərli

girovlar Dilqəm Əsgərovu və Şahbaz Quliyevi ermənilərin əlindən almaq üçün imkan yaradıb. Azərbaycan dövləti vertolyotunu yərə düşdüüyü ərazidəki erməni hərbcilərinin cəsədləri ilə kəlbəcərli girovların dəyişdirilməsinə nail olmalıdır. Azərbaycan hökuməti ATƏT və digər beynəlxalq qurumların erməni hərbcilərinin cəsədlərini götürülməsinə şərait yaratması barədə tələb və təzyiqlərinin qarşısında geri çəkilməməlidir. Azərbaycan hakimiyyəti həmin beynəlxalq təşkilatların qarşısında qəti şəkildə məsələ qaldırılmalıdır ki, doğma kəndinə getdiyi üçün əsir götürülmüş Dilqəm Əsgərovla Şahbaz Quliyevin qaytarılmasına Ermənistanı məcbur etsinlər. Yalnız bundan sonra cəsədlərin götürülməsinə şərait yaradılacağı birmənalı şəkildə bəyan edilə bilər. Beynəlxalq təşkilatlara deyilməlidir ki, canlı insanlar ay-



**İsgəndər Həmidov**

lardır ermənilərin işgəncəsi altındadırlar, onları azad etmək cəsədləri azad etməkdən daha vacibdir. Mənim bir təklifim ondan ibarətdir ki, Azərbaycan heç nədən çəkinmədən həmin erməni hərbcilərinin cəsədlərini ərazidən götürsün və normal vəziyyətdə saxlasın. Ermənistan da bildirsün ki, Dilqəmlə Şahbazı azad etməyincə, cəsədlərimiz bizdə qalacaq. Heç bir beynəlxalq təşkilatın bu məsələdə təzyiqini vəcimizə almamalıyıq. Ermənilər Kəlbəcərdə qətlə yetirdikləri Həsən Həsənovun meyitini neçə ay sonra Azərbaycana qaytardılar. Bu davranışın əsasını ermənilər

qoyub. Dilqəmlə Şahbazı azad etmək üçün mən təklif etmişdim ki, 4-5 erməni ələ keçirib onlarla dəyişmək lazımdır. Azərbaycan hökuməti hələ ki bunu edə bilməyib. Ancaq bu vertolyotun vurulmasından sonra mənim təklifimin müəyyən mənada reallaşdırılması üçün şərait yaranıb. Canlı erməni olmasın, cəsədləri olsun. Əsas odur ki, girovlarımızı azad edək".

**Sabiq nazir hesab edir ki, Ermənistan hökuməti mümkün olduğu qədər çalışacaq ki, cəsədlərlə girovları dəyişsin. Ancaq Azərbaycan o cəsədləri götürməyə imkan verməyə, yaxud cəsədləri götürüb saxlasa, ola bilər Ermənistan cəmiyyəti tərəfindən Ermənistan hökumətinə tənqidlər, etirazlar baş qaldırar ki, girovları qaytarıb cəsədləri alsınlar:** "Daxildən ictimai təzyiq işğalçı Ermənistan hakimiyyətini girovları qaytarmağa vadar edə bilər".

**İ.Həmidov Dilqəm Əsgərovla Şahbaz Quliyevin qondarma məhkəmə və təzyiqlər qarşısında Azərbaycanın zərərinə heç bir əfə verməməsinin heyrətamiz olduğunu dedi:** "Onların hər ikisinin qadasını alım. Görün bu iki qardaşımızın iradəsi, vətəne sevgisi nə qədər böyükdür ki, işgəncələr, ölüm təhlükəsi onların Azərbaycana qarşı hər hansı ifadə verməsinə səbəb ola bilməyib. Yaxşı mənada heyret etməmək mümkün deyil. Onlar düşmənlər əsirliyində də igidlik göstərirlər, hamımız belə oğullarımızla fəxr etməliyik. Hər oğulun hünəri deyil düşmənlər əsirliyində ola-ola Dağlıq Qarabağ altında dövlət tanımadığını, tutulmasaydı Kəlbəcərə yenə gələcəyini bəyan etsin".

□ Etibar SEYİDAĞA



# Ölkədə sosial və iqtisadi gərginlik artır

**A**zərbaycanda sərət qışın nəfəsi duyulmaqdadır. Hökumətin və digər dövlət strukturlarının xüsusilə ölkə əhalisinin təxminən yarısının məskunlaşdığı paytaxt Bakıda qış mövsümünə hazır olmadığı barədə şikayətlər nəzərəcarpaçaq həddə çoxalmaqdadır. Paytaxtın bir sıra rayonlarında qaz, işıq və su problemi var, ilk qarın yağması ilə bu problemlərin daha da artacağı gözlənilir. Amma Azərbaycanın bu qış üzvləşə biləcəyi daha ciddi problemlər də var.

Neftin qiymətinin müəyyən edilmiş 100 dollarlıq həddən aşağı düşməsi Azərbaycan iqtisadiyyatına ciddi təsir etməyə başlayıb. Dövlət Neft Şirkətindən "AzərTAC"a verilən məlumata görə, noyabrın 24-də "Azərilyat" markalı neftin bir bareli London birjasında 81,79 dollar təşkil edib. Müqayisə üçün deyək ki, bu ilin sentyabrında "Azərilyat" markalı neftin bir bareli 97,98 dollara satılırdı.

Hökumət əhalini neftin qiymətinin aşağı düşməsinə narahat olmamağa çağırır. Amma o da aydındır ki, neftin qiymətinin aşağı düşməsi Azərbaycanın həm xarici ticarət dövryyəsinə, həm də illik daxilolmalara təsiriz ötüşməyəcək. Neftin qiymətindəki ucuzlaşmanın siyasi səbəbləri sırasında Qərb-Rusiya münasibəti dayanır və "bu xəmir hələ çox su aparacaq". Bu isə bu o deməkdir ki, Azərbaycan hökuməti ötən həftə keçirilən büdcə müzakirələrində toxtaq görünməyə çalışsa da, büdcə xərcləmələrində ciddi qənaətlər etməyə məcbur olacaq, investisiya layihələrinə və əhalinin sosial müdafiəsinə yönəldiləcək xərclər azaldılacaq.

Ukrayna torpaqlarını işğal edən Rusiyaya Qərbin tətbiq etdiyi sanksiyalar ölkə iqtisadiyyatına ciddi mənfi təsirini göstərməkdədir, nəticədə rus rublu da dəyərdən düşüb. Bütün bunlar Rusiyada məskunlaşmış azərbaycanlı miqrantlara problemlər yaradır. Artıq Rusiyada baş qaldırmaqda olan böhranla əlaqədar azərbaycanlıların da kütləvi şəkildə bu ölkədən Azərbaycana qayıdacağı barədə məlumatlar yayılır. Belə kütləvi dönüş olarsa, Azərbaycanda daha ciddi problemlər yaranacaq.

Problemləri qısa olaraq belə ümumiləşdirmək olar.

1) *Rusiyadan qayıdanlar meyvus və bir az da qəzəblidirlər;*

2) *Ölkədə onsuz da işsizlik ciddi problem olaraq qalır və Azərbaycan iqtisadiyyatının yeni işçi ordusunu həzm etmək gücü yoxdur;*

3) *Regionlarda sosial problemlərin artması ciddi fa-*



## Gedənlər dönür - Azərbaycanı çətin qış gözləyir

**İqtisadi böhran səbəbindən Rusiyadan qayıdanlar ölkədə sosial problemlərin artmasına, kütləvi etirazlara və kriminogen durumun pisləşməsinə səbəb ola bilər; qışda ət məhsullarının qiyməti bahalaşacaq, neft isə ucuzlaşmaqda davam edir...**

*sadlar yarada və etirazlar doğura bilər.*

Artıq məlumatlar var ki, Rusiyada geniş əhali kontingenti olan şimal (Quba, Qusar və Xaçmaz) və qərb rayonlarından (Tovuz, Şəmkir və Qazax), eləcə də cənub rayonlarından (Masallı, Lənkəran və Astara) Azərbaycan vətəndaşları geri qayıtmağa başlayıb. Üstəlik, Rusiyadan gələn pul axını da son bir ayda kəskin şəkildə azalıb. Rəsmi məlumata görə, burada söhbət illərdə 1,8 milyard dollara yaxın vəsaitdən gedir. Qeyri-rəsmi məlumata görə, bu məbləğ daha çoxdur, ən azı ikiqat artıqdır. Bu axın əsasən Azərbaycanın regionlarında sosial gərginliyin azalmasına təkan verirdi, insanların dolanışığı ilə yanaşı əmlak, avtomobil bazasına ciddi təsir göstərirdi. Son günlər əmlak və maşın bazarında durğunluğa səbəb də Rusiyadan gələn külli miqdarda vəsaitin azalmasıdır.

Rusiyadan Azərbaycan vətəndaşlarının geri qayıtması şübhəsiz ki, ölkədə onsuz da ağır olan kriminal duruma da təsir edəcək.

Belə məlumatlar da var ki, rayonlarda yerli icra və hüquq-mühafizə orqanları geri

qayıdan Azərbaycan vətəndaşlarına yumşaq desək, pis üz göstərir. Məsələn, bu günlər iqtisadi krizis səbəbindən Azərbaycana qayıtmağa məcbur olan bir vətəndaşımız redaksiyamıza zəng edərək "məni rayonda incidirlər, "niyə qayıtdın" deyib, qeydiyyata götürümlər, hətta deyirlər ki, Rusiyada türmədə yatmadığın barədə "spravka" gətir. Bu, rayona qayıdan bütün adamların başına gəlir" deyərək, şikayətçi bildirib. Bu fakt həm də onu göstərir ki, icra strukturları başlan ağrıməsən deyərək, sosial gərginliyin artmasını və kriminogen durumun pisləşməsinə önəmlər üçün belə inzibati metodlara əl atırlar.

Azərbaycanı gözləyən daha bir problem bahalaşmadır. Sentyabr-oktyabr aylarında ərzaq məhsullarının bahalaşmasını hökumət də etiraf etməyə məcbur olub. Bu ilin tək-cə oktyabr ayında ərzaq məhsullarının qiymətləri 0,6 faiz bahalaşmışdır. Ay ərzində buğda ununun, manna yarmasının, peçenyenin, toyuq və əlavə toyuq məhsullarının, balıq məhsullarının, quru südün, yurmurtanın, günəbaxan yağının, mercinin və şəkər tozunun

qiymətində bahalaşma müşahidə olunub.

Qışda ərzaq məhsullarının bahalaşacağını şərtləndirən daha bir ciddi səbəb var. İqtisadi böhran və sanksiyalar səbəbindən Rusiya bu qışı fəlakətə üzvləşə bilər. Bu səbəbdən dünənədək Azərbaycan məhsullarına ağız büzən Rusiya hökuməti bu aydan ölkədən quş əti, süd və balıq məhsulları almağı planlaşdırır.

Rusiyanın Baytar və Fitosanitar üzrə Dövlət Xidmətinin ("Rosselxoznadzor") rəhbərliyi bəyan edib ki, əgər yoxlamalarda heç bir problem olmasa, bu ilin sonuna qədər Azərbaycandan bir sıra məhsulların idxalına icazə verilecək.

Ona görə də Azərbaycanda meyvə-tərəvəzin dalınca ət və ət məhsullarının da qiymətinin sıçrayışlı şəkildə artacağı gözlənilir. Azərbaycanda ət istehsalında istifadə edilən yermin maya dəyəri yüksək olduğundan mal, qoyun və toyuq ətinin qiyməti onsuz da bahadır. Üstəlik, Azərbaycanda bu sahədə istehsal olduqca zəifdir, hətta bəzən idxal vasitəsilə bu ehtiyac qarşılır. Ekspertlərin iddiasına görə, Azərbaycan il ərzində adam başına ət ehtiyacının cəmi 40 faizini ödəyə bilər. Bu baxımdan Azərbaycan hökumətinin Rusiyaya dost yardımı ölkə daxilində həm də ət bazarının qiymətinə ciddi təsir edəcək.

Hökumət valyuta ehtiyatları hesabına neftin qiymətinin ucuzlaşması ilə yaranan kəsiri ört-basdır etməyə çalışacaq. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycanda neft hasilatı da azalmağa doğru gedir. Yeni istənilən halda neftin ucuzlaşması və global böhranın ikinci dalğasının sərhədlərini genişləndirməsi Azərbaycan üçün yaxşı perspektiv vəd etmir...

✉ Xəbər xidməti

## Müsavət - "gəmidə qiyam" yatırıldı mı?



**Azər RƏŞİDOĞLU**

**N**əhayət ki, İsa Qəmbər doğma partiyasındakı proseslərə münasibət bildirdi. Partiya qurultayından keçən 2 aya yaxın zaman ərzində Müsavatın sabiq başqanı və faktiki lideri İ.Qəmbər ilk dəfə olaraq mövqeyini açıqladı.

Partiyanın 23 noyabrda keçirilən ümumrespublika müşavirəsində sabiq başqan "gəmidəki qiyamı" yatırmaq yolunda addım atdı və narazılıqla polemika şəklində keçən məruzə ilə çıxış etdi. Sözlərinə görə, İ.Qəmbərin açıq mövqə sərgiləməsi birmənalı qarşılanmayacaq. Toplantıda səslənən fikirlərlə razılışmaq, yaxud razılışmamaq olar. Lakin son partiya müşavirəsini soyuqqanlı təhlil etmək zərurəti yaranır.

Sözügedən partiya yığıncağı bir sıra suallara cavab tapmağa yardım etdi. İ.Qəmbər minimal programını həyata keçirə bildi. Partiyadaxili müzakirələrdə kimin haqlı, kimin haqsız olduğuna toxunmadan bir nüansa diqqət yetirmək lazım gəlir - siyasətdə yalnız qalibləri sevirlər, məğlubları isə qısa zamanda unudurlar. Minimal planda İ.Qəmbər prosesləri öz maraqları daxilində tənzimləyə bildi - fraksiya yaradılmayacaq, narazılar ən yaxşı halda ayda bir dəfə iclas keçirə, təkliflərini arayış kimi partiya strukturuna verə bilərlər. Bunun demokratik, ya antidemokratik olması barədə ən müxtəlif versiyalar irəli sürmək mümkündür. Yalnız onu deməklə kifayətlənək ki, İ.Qəmbər yeni başqan Arif Hacılinı birmənalı şəkildə müdafiə etdiyini açıq şəkildə bəyan etməklə, qarşı tərəfi geri çəkilməyə vadar edə bildi.

Görünən bu idi ki, müşavirədə əsəb müharibəsi gedir və əsəbləri dözməyənlər məğlub olacaqlar. Bir sözlə, İ.Qəmbər "samuray taktikasını" tətbiq etdi və çoxları soyuqqanlı İ.Qəmbərin müşavirədəki "əsəbli rolu"nun arxasında gizlənən "at gediş"inin mahiyyətini dərk edə bilmədilər.

Hiss edilən o idi ki, A.Hacılin və İ.Qəmbər "eyni ələ oynayırlar". Radikal, sərət A.Hacılin müşavirə boyunca "mehriban müstəntiq" obrazını nümayiş etdirdi. Bütün narazılıqları barışmağa və qucaqlaşmağa hazır olduğunu dilə gətirən A.Hacılin bununla öz opponentlərinin hövsələdən çıxacağını dərk edirdi.

Daha bir maraqlı məqam ondan ibarət idi ki, atəş xəttinə İ.Qəmbər çıxmışdı. A.Hacılin "arxa cəbhə"dəki mövqelərdən dəqiq atəşlər atmaqla kifayətlənirdi.

İ.Qəmbərin açıq və sərət mövqə sərgiləməsi, A.Hacılinin barışıq təklifi qarşısında Qubad İbadoğlunun yeni qurultay təklifi müşavirə iştirakçıları tərəfindən süngülərlə qarşılanmaya bilməzdi. YAP-la qurultayla bağlı mövqenin üst-üstə düşməsi anlaşılındır, lakin siyasətçi düşündüyünü zamanından əvvəl dilə gətirə bilmək zövqündən məhrumdur. Q.İbadoğlu fənd işləməyə məhkum idi, lakin bunu etmədi.

"Qurultaydan əvvəlki Müsavat yoxdur. Qurultaydan əvvəl Müsavat İsa Qəmbərə bağlı idi. Müsavat Partiyasında yeni dönmə artıq İsa bəyin xarizması ilə idarə olunan dönmə deyil. İndiki dövr partiyanın şəffaf idarə edilməsi dövrüdür", - deyimi məntiqlidir. Lakin düşünmək lazımdır ki, müşavirə iştirakçıları fənddir İ.Qəmbərin çıxışının və A.Hacılinin hamını qucaqlamaq tryukunun təsirindədirlər və burada standart gedişlər zərər verə bilər. Q.İbadoğlundan zəif əhvalına uyğun qeyri-adi gedişlər tələb olunurdu. Bu baxımdan, peşəkar və savadlı iqtisadçı olan Q.İbadoğlu böyük siyasətdə daha çevik addımlar atmaq zorundadır.

Gənc olmasına baxmayaraq, başqanlıq keçmiş namizəd Tural Abbaslı vəziyyəti daha düzgün dəyərləndirə bildi.

"İradım bugünkü rəhbərliyədir. Qalib tərəf dözümlü olmalıdır. Bütün problemlərin danışıqla həll olunmasının tərəfdarıyam" deməklə o, daha çevik gediş etmiş oldu.

Müşavirə ən çox tənqid edilən sabiq başqanın dilindən eşidilən "xəyanətəkar damğası" oldu. İ.Qəmbər "partiyayı hakimiyyətə birləşib qurultay sonrası gərginlik sindromuna salmaq xəyanətdir" cümləsi ilə kafaları çaşdırmış oldu. Kimdir xəyanətəkar? Bu istiqamətdə konkret fəaliyyət planı ilə bağlı məlumat varmı, yoxsa bu gediş də "gəmidəki qiyam"ın yatırılması istiqamətində bir addım idi?

İstənilən halda, həyatının 15-20 ilini partiyaaya vermiş insanlara belə bir damğa vurulması anlaşılın deyil. Əgər konkret məlumatlar varsa, onların aşkarlanması daha düzgün olmazdı mı?

İndi hamını bir sual düşündürür - bundan sonra nə baş verəcək? Narazıların yeni partiya yaratmaq perspektivi o qədər də inandırıcı görünmür. Buna nə resurs, nə də ki, ciddi istəklə mövcud deyil. Hakimiyyət də proseslərin partiya daxilində inkişafında maraqlıdır. Yeni partiya qarşılıqlı olaraq kənara transferi demək olardı, çətin ki, iqtidar buna asanlıqla razı ola bilsin.

Şübhə yox ki, hakimiyyət nəzarətində olan çoxsaylı media orqanlarını Müsavatdakı narazıların ixtiyarına verə, gərginliyi söndürməyə imkan verməyə bilər. Lakin İ.Qəmbər olduqca sərət xəbərdarlıq elədi - cəzalandırılacaq.

Partiyada problem qışmən olsa da həll edildi. Lakin daha böyük problemin üstünə getmək lazım gəlir. Bir-birinə yönələn nifrəti özlərinin əsas rəqiblərinə yönəltmək lazım gəlir. Bunu etmək isə o qədər də asan deyil...





## Gedən nəsil, gələn nəsil...

**Mahal İSMAYILOĞLU**  
mahal57@mail.ru

**Hər** kəs yaşın yoxuşunu başa vurub, enişə qədəm qoyanda öz-özünə hesabət verir: mən nə etdim, nəyə nail oldum? Beləcə ortaq mövqe formalaşır, tarix və zaman qarşısında hesabat döndür...

Sovet imperiyası süqut edəndə bizim nəsillər estafeti qəbul etdi. Yaşımız 20-30 arasında idi. Keçmişlə bağlı günahlar bizi hədəfə aldı, gələcəklə bağlı yük də bizim boynumuza düşdü. İndi yaşımız 60-ı haqlayır, yeni nəsillər əvəzlənməsi gədir. Artıq qocalıq da rəsmiləşib, yaşın 65-ə çatdısa, istəsən də, istəməsən də, verilmiş qərara boyun əyib, kənara çəkilməlisən.

İndi özümü ünvanlanan bir sualı heç nədən çəkinmədən vermək zamanı gəlib: biz bir nəsillər kimi öz missiyamızı yerinə yetirdikmi? Şəksiz ki, fikirlər haçalanacaq, amma ortaq dəyərləndirmədən də yaxamızı kənara çəkə bilməyəcəyik? Nəylə öyünək? Torpaqlarımız düşmənlər tapdığı altında qaldı. İlləri, ayları xəyallara qurban verdik: gələn il bu vaxt bayrağımız Şuşada dalğalanacaq! O qədar təkrarladığımız ki, indi kiminsə dilindən bu çəynənmiş sözləri eşidəndə xəcalət hissi keçirməkdən savayı əlimiz heç yana yetmir... Dərd bu olsa idi, başqa səbəbləri dilə gətirib, özümü təsəlli verərdik. Buna da əlimiz yetmir... İstisnasız olaraq hamımız barmaqla sayılacaq qədar haramzadənin girovuna çevrilmişik. Məhz bizim nəsillər öz mövqeyindən geri çəkilməsinin yekunu kimi rüşvət, korrupsiya dövlət idarəciliyində başa çıxıb... Haramın ortaya qoyduğu şərtlər bütün qanunlardan, qaydalardan üstün tutulur...

Qoy kiməsə elə gəlməsin ki, biz tarix səhnəsindən çəkiləndən sonra yeni nəsillər problemləri həll edəcək. Yanırlıq! Bizdən sonra bu çirkəbi təmizləmək, sivil dövlət qurmaq daha böyük faciələr hesabına həll olunacaq... Bütün hallarda biz öz övladlarımıza, nəvələrimizə utanc doğuran bir miras qoyuruq.

Niyə meydanlardan geri çəkildik? Axı daha üstün, ədalətli cəmiyyət qurmağın bir cəhdində idik. Növbəti addımı atmaq gerek olanda çoxluq tamahkar aclığa yenildi... Sonrakı illər isə dibsiz uçuruma döndü...

Başımızı qaldırıb çevrəməzdəki ölkələrə baxsaq, hamımızı utandıracaq o qədar səbəblər var ki! Kim öndə gedirsə, bunun üçün ən çətin savaşı göz altına alıb, burulğarlardan keçib...

Nəyə əlimiz yetmədiyi göz önündədir, danmaq olmur. Bəs nələri itirdiyimizlə bağlı hesabət kimdən tələb edək. Biz yaxşı, rüşvətsiz təhsil arzulaırdıq, sonda ən pisinə ürcah olduq. Kiminsə cəsəreti çatırmı ki, meydana çıxıb sübut etsin ki, bu günkü təhsil sistemi əvvəlkindən üstündür. Gəlirini ölə bilər, ziyani isə bizə ünvanlanır...

Bizi öz əlimizlə döyürlər, rüşvətini, tamahın şərtlərinə boyun əyməyə məcbur edirlər... Səsiniz çıxanda əli dəyənəklili üstünüzə yeriən polislerin sırasına diqqət yetirin: o burada səsi çıxanı vurur, hardasa ucqar bir kənddə də elə onun anasını, atasını beləcə susdururlar... Özünə qənim kəsilməyi kütleyə dönməyimizə görə kimi ittiham edək? Səni döyənə, başına dəyənək vurana haram süfrəsindən bur tikə pay verirlər... O bir tikə haram ləyaqətdən, insanı meyarlardan qat-qat üstün tutulur...

Bu dünyanın hansı bucağında ləyaqət, namus Azərbaycan məhkəmələrindəki kimi ucuz qiymətə satılırmı? Sıra-ya göz gəzdirin - alanlar kimdir?

Utanmadan, çəkinmədən etiraf etməliyik: biz bir nəsillər kimi tarix səhnəsindən başaşağı kənara çəkilirik və bizdən sonra gələnlərə çox ağır miras qoyuruq. Tarixin ittihamının nə qədər amansız olduğunu bilib-bilə bütün haqsızlıqlara boyun əydik...

Bir əyər-əskik görəndə gücümüz ona yetir ki, indiki nəsillər giley-güzar edək. Amma özümüzün pis nümunə olduğumuzu dilə gətirməyə cəsəretimiz çatmır.

Müxalifət sandığımız kəslerin hətta bu ağır ittihamlarla üz-üzə qaldığımız bir vaxtda bir-birlərinə qənim kəsilməyi təsadüf deyil. Həmişə döyüş səhnəsində məğlub olanlar sonda günahkar axtarır, silahı özlərinə qarşı çevirirlər.

Bizdən öndə gedənlərin səhvlərini oxuyuruq, öyrənirik. Amma nədənsə bu da örnək olmur... Elə sanmayın ki, bir ovuc məmurun acgözlüklə bu ölkəni talamağı öteri bir haldır. Düzdür, haram heç vaxt yaraşır olmayıb, amma bir xalqın haqqını çox ucuz qiymətə alıb-satıb... Onlar təsəlli kimi "pula əl çirki" deyib, sonra da o çirkəbin yaxantısını bizim - adi adamların üstünə atırlar. Baxırıq, görürük ki, o çirkəbin sənini də, mənim də üstünə düşüb, taleyə, qismətə boyun əyirik...

Bizim ölkədə rüşvətخور məmurlar, onlara arxa-dayaq olan dövlət qurumları sivil ölkələrdəki kimi aşağıda yox, yuxarıda, əlçatmazda qərarlaşıb. Və aşağıdan yuxarıya baxmaqdan boynumuz əyri bitib...

**S**iyasi Partiyaların Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzinə daxil olan partiyalardan dördünün (KXCP, ADP, ALDP, AXP) Prezident Administrasiyası İctimai siyasi şöbəsinin müdiri Əli Həsənovla görüş istəyi reallaşa bilər. Böyük ehtimalla görüş üçün rəsmi müraciətə müsbət cavab verəcək və hakimiyyət təmsilçisi ilə müxalifət partiyalarının görüşü baş tutacaq.

Dünən YAP icra katibinin müavini Siyavuş Novruzovun verdiyi açıqlama bunu deməyə əsas verir. S. Novruzov APA-ya deyib ki, bir qrup müxalifət partiyası iqtidarla görüş istəyib və təbii ki, görüşəcəklər.

**S. Novruzov** qeyd edib ki, müxalifətin bir qolu ilə YAP müəyyən məsələlərdə fikir mübadiləsi aparır, görüşləri olur: "Bu, əsasən parlamentdə təmsil olunan partiyalardır. Eyni zamanda YAP-da Prezident Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənovun rəhbərliyi ilə siyasi partiyalarla əlaqədar komissiya fəaliyyət göstərir ki, bir neçə dəfə əksər siyasi partiyaların iş-tirakı ilə görüşlər də olub, müxtəlif təkliflər də irəli sürülüb. Bu təkliflər qruplaşdırılıb və onların üzərində hazırda iş gedir. Yeni görüşlərin də olması ilə bağlı məlumat almışam. İqtidar müxalifətlə dialoqa, fikir mübadiləsinə və əməkdaşlığa həmişə hazırdır. Yetər ki, müxalifətin digər qolu da buna hazır olsun".

**Görüş üçün müraciət edənlərdən ADP sədri Sərdar Cəlalov isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi**

# İqtidar-müxalifət dialoqu reallaşır



**Siyavuş Novruzov:**  
"Bir qrup müxalifət partiyası iqtidarla görüş istəyib və təbii ki, görüşəcəklər"

ki, hələ müraciətə rəsmi cavab gəlməyib. Mediaya verilən açıqlamalar müsbət istiqamətdədirsə, ümid etmək olar ki, məsələ reallaşa bilər: "Siyasi dialoq həm müxalifətə, həm də iqtidara hava-su kimi lazımdır. Müxalifət ölkədəki bir çox problemlərin həllini istəyir. O problemlərin həlli üçün mitinqlər və başqa təzyiqlər effektiv deyil. Ona görə düşünürəm ki, dil tapmaq daha effektivdir. Xüsusən siyasi məbuslar probleminin həlli məsələsində. Siyasi dialoq iqtidar üçün ona görə önəmlidir ki, beynəlxalq ictimaiyyət indiki qədər iqtidara demokratiyanın boğulması ilə bağlı güclü təzyiqlər eləməyib. Bu dialoq o təzyiqlərin bir qədər yumşalmasına xidmət eləyə bilər. Dialoqun əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, tərəflər qarşılıqlı olaraq faydalanırlar. Yeni hər bir tərəf özünə lazım olan faydaları götürür. Təbii ki, iqtidarda da rəşional düşünen insanlar kifayət qədərdir və o insanlar ciddi şəkildə səy göstərsələr Azərbaycan iqtidar-müxalifət dialoqunun baş tutmamasının heç bir arqumenti qalmaz. Amma müəyyən qüvvələr ola bilsin ki, ölkədə vətəndaş qarşudurmada maraqlıdırlar. Belələri istəyərlər ki, iqtidar daha çox sıxılsın və onlar da bundan daha çox bəhrələnsinlər. Bu cür adamlar çalışacaqlar ki, dialoqa mane olsunlar. İndi baxaq görək hakimiyyətdə hansı mövqedə olanlar qalib gələcək. Müxalifət tərəfindən siyasi dialoq məsələsində heç bir problem yoxdur".



**Sərdar Cəlalov:**  
"Baxaq görək hakimiyyətdə hansı mövqedə olanlar qalib gələcək"

**S. Cəlalov** onu da dedi ki, bu dialoq baş tutmayacağı halda da heç bir cavab addımı atan deyillər: "Sadəcə, həm iqtidar, həm müxalifət deyir ki, biz dialoqa hazırıq. Biz bunu bir daha test etmək istəyirik ki, görək hansı qüvvələrin sözləri ilə əməlləri üst-üstə düşür. Çünki gördük ki, heç bir tərəf konkret olaraq addım atmaq istəmir, biz də bu təşəbbüsdə bulunduq ki, səmimi istək varsa biz də hazırıq. Biz hakimiyyəti fakt qarşısında qoyduq ki, hansısa bəyanatla deyil, rəsmi müraciətlə qarşı tərəfi siyasi dialoqa dəvət etmişik. Amma mənə elə gəlir ki, dialoq bu dəfə baş tutacaq".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

## Azərbaycana qarşı terror təhdidi hər zaman aktual olub

**Arzu Nağıyev:** "...Buna qarşı da hazırlıqlı olmaq lazımdır"



məlumatı nə təsdiq, nə də təkzib edib. Ancaq əlavə edib ki, milli maraqları təhdid edən istənilən təhlükəni önləmək üçün zəruri addımlar atılır. **Sitat:** "Məsələ ilə bağlı sadəcə onu deyə bilərəm ki, dövlətin təhlükəsizliyinə, milli maraqların təmin olunmasına qarşı mümkün təhdidlərin qarşısını alınması üçün bütün zəruri, qabaqalıcı tədbirlər həyata keçirilir, əməliyyat şəraitinə nəzarət olunur".

**Politoloq, sabiq təhlükəsizlik orqanı əməkdaşı Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycanda terror təhdidlərinə qarşı fəaliyyəti koordinasiya edən mərkəz mövcuddur:** "Məlumdur ki, Azərbaycanda terror təhdidində qarşı fəaliyyətləri birləşdirən Antiterror Mərkəzi mövcuddur. Eyni zamanda hər hansı bir böyük tədbir keçiriləndə hüquq-mühafizə orqanlarının birgə hərəkatini təmin etmək üçün tədbirlər planı hazırlanır. Yalnız İŞİD-ə qarşı mübarizə məqsədilə deyil, hər hansı böyük tədbir olanda ciddi təhlükəsizlik tədbirlərinin, antiterror hazırlığının görülməsi məqsədmüvafiqdir. Yalnız İŞİD deyil, istənilən təhlükəyə qarşı fəaliyyət planları mövcuddur".

**A. Nağıyev** deyir ki, Azərbaycana qarşı terror təhdidləri daim aktual olub. Bu səbəblərdən müvafiq dövlət qurumları antiterror fəaliyyətini ciddi nəzarətdə saxlayıblar: "Yalnız İŞİD deyil, son zamanlar Qarabağda, döyüş cəbhəsində baş verən hadisələr, Ermənistan rəsmilərinin bəyanatları bu istiqamətdən də terror təhdidini gücləndirir. Bu vəziyyətdə isə qabaqalıcı tədbirlər görmək, təhlükəsizlik tədbirlərini, kəşfiyyat, əks-kəşfiyyat işini gücləndirmək üçün qabaqalıcı addımlar atılır. Baş verə biləcək təxribatların qarşısını almaq üçün müəyyən addımların atılması zəruridir. Azərbaycan üçün təhdidlər hər zaman aktual olub. Erməni terroru təhlükəsini öten illərdə biz yaşamışıq, Azərbaycana qarşı bir sıra terror cəhdləri olub. Bu isə istənilən Azərbaycanın təhlükəsizlik və hüquq-mühafizə orqanlarını terror təhdidinə qarşı həmişə hazırlıqlı olmağa vadar edir. Biz heç zaman terror təhdidindən siğortalanmamışıq, təhdid həmişə var və buna qarşı da hazırlıqlı olmaq lazımdır".

□ **KƏNAN**



# "Şərurlu İsfəndiyar"ın adı daha bir qalmaqalda...

Şikayətçi evinin tikinti maqnatı tərəfindən mənimsənildiyini iddia edir; İsfəndiyar Axundov isə qarşı tərəfi dəli adlandırır

Azərbaycan vətəndaşlarının üzleşdikləri fırıldaqçılardan biri də tikinti şirkətlərinin satdıqları evlərlə bağlıdır. Vətəndaşların pulunu mənimsəyərək, onları evsiz-eşiksiz qoyan tikinti firmalarının sayı günbəgün artmaqdadır. İndiyə qədər bu özbaşnalıqlarla bağlı dəfələrlə həbslər olsa da, problemin qarşısını almaq mümkün olmayıb.

Maraqlıdır ki, indiyə qədər bu tipli məsələlərdə ən çox adı hallanan sahibkarlardan biri də "Şərurlu İsfəndiyar" ləqəbli İsfəndiyar Axundovdur. Əslən Babək rayonundan olan Tural Hacıyev virtualaz.org saytına açıqlamasında "Azertikinti ATF" MMC tərəfindən aldadıldığını və bu işlərin İsfəndiyar Axundovla əlaqəli olduğunu deyib.

Şikayətçinin sözlərinə görə, 2008-ci ildə adıçəkilən tikinti şirkətindən ev almaq istəyib. Bununla bağlı tələb olunan məbləği ödəyib. Lakin nə ev ala bilib, nə də verdiyi pulu. Tural Hacıyev firmanın rəhbəri Azər Quliyev tərəfindən aldadıldığını qeyd edib: "Bu şirkətin Xətai rayonu, Telnov küçəsi, 23-47/48 ünvanında binaları inşa olunurdu. 2008-ci ildən tikilməyə başlanan 16 mərtəbəli binaların birində ev aldım. Şirkətin direktoru Azər Quliyevlə müqavilə bağladım. Əlimdə sənəd-sübutum da var. Hər şey qanun çərçivəsində həyata keçirilib. İlk olaraq 27900 dollar

ödəniş etdim. Yerdə qalan pulu - 32 min dolları kredit yolu ilə verəcəkdim. Dörd ay 1000 dollar kredit verdim. Dörd aydan sonra isə şirkətin rəhbərini dələduzluğa görə həbs etdilər".

Şikayətçi Azər Quliyevin İsfəndiyar Axundovla şərik olduğunu bildirib. Onun həbsindən sonra evinə "Şərurlu İsfəndiyar"ın şərik çıxdığını iddia edib: "Azər Quliyev həbs olunandan sonra getdim "Şərurlu İsfəndiyar"ın yanına. Dedi ki, bina bizimdir, müqaviləni Azərle bağlamısınız, əlavə olaraq 25000 manat verin, mənzillərinizi alın. Dedim, buna imkanımız çatmaz. Neçə dəfə yanına gedib-gəldim, xeyri olmadı. İş məhkəməyə getdi. İlk gündən etibarən məhkəmə bizi arxayın saldı ki, pullarımızı qaytaracaqlar. Biz əslində Azər Quliyevin həbs olunmasını istəmirdik. İstədiyimiz o idi ki, bizə dəyən maddi ziyan ödənilsin, vəssalam. Azərin özünün də əlində sənədlər vardı, deyirdi ki, evlər satılacaq, pullar camaata qaytarılacaq. Hətta İsfəndiyar Axundovun vəkil Şahbaz Kərimov məhkəməyə gələndə bizə demişdi ki, sizin evləri qaytaracağıq. Amma sonra hər şey dəyişdi. Bir il sürən məhkəmə prosesi yekunlaşdı və Azər Quliyev 11 il iş aldı. Bizə dəyən zərəri isə heç kim ödəmədi.



İsfəndiyar Axundov

fəndiyar Axundovun vəkil Şahbaz Kərimov məhkəməyə gələndə bizə demişdi ki, sizin evləri qaytaracağıq. Amma sonra hər şey dəyişdi. Bir il sürən məhkəmə prosesi yekunlaşdı və Azər Quliyev 11 il iş aldı. Bizə dəyən zərəri isə heç kim ödəmədi.

Getmədiyim, şikayət etmədiyim yer qalmayıb. Nə mənzilimi ala bilərəm, nə də pulumu. "Şərurlu İsfəndiyar" halal evimi verməkdən imtina edir. Mənim kimi 14 nəfər aldadılmış payçı var. Hamımız evsiz-eşiksiz küçələrdə qalmışıq".

Tural Hacıyev ölkə prezidentinə və Baş Prokurorluğa müraciət ünvanlayıb: "Son ümid yeri olaraq yalnız ölkə

başçısından kömək istəyirəm. Çünki bu cür işlər yalnız prezidentin müdaxiləsindən sonra ədalətlə həll oluna bilər".

Səslənən ittihamlarla bağlı İsfəndiyar Axundovun mövqeyini öyrəndik. O, barəsində səslənən iddiaların şər-böhtan olduğunu, heç bir reallığa əsaslanmadığını bildirdi: "Azər Quliyev adlı dələduz türmədədir. Onun DİN-də istintaqı gedib. İstintaqdan sonra müəyyən olub ki, 14 nəfəri aldadaraq, onlardan külli miqdarda pul alıb. Bütün bunlara görə cəzasını alıb. Azər Quliyev adlı şəxs heç bir əlaqəmiz olmayıb. Vurduqları möhürün bizə dəxli yoxdur. Onların möhürlərində "Azertikinti ATF" MMC yazılır. Bizim şirkətin adı "Şərur İnşaat"dır. Onunla hər hansı bir əməkdaşlığım olmayıb. O, törətdiyi haqsızlıqların cəzasını alıb. Heç bir cinayət cəzasız qalmayıb. Üç məhkəmə işi gedib. İndi bütün bunların bizə nə aidiyyəti var ki? Müsahibəsində deyib ki, Şahbaz Kərimov adlı vəkilim olub. Vəkilər bir nəfərin yox, onlarla adamın vəkilə ola bilər. Onlar pula görə işləyirlər".

İsfəndiyar Axundov ümumiyyətlə bu adda şəxs tanımadığını da qeyd etdi: "Tural Hacıyev kimdir? Onun adını sizdən ilk dəfə eşidirəm. Onun evinin olub-olmaması barədə xəbərim yoxdur. Azər Quliyev qohumumuzla işbirliyində olub. Hazırda qohumuma 500-600 min borcu var. Hələ də verilməyib. Bundan əlavə, onu deyim ki, Tural Hacıyevin danışdıqları yalandır. Bir dəlinin danışdıqlarına bənəyir. Onun ev məsələsinə heç bir aidiyyətim yoxdur".

□ Cavansir ABBASLI

## Batumi, satılan qəzet və siyasi dustaqlara dəstək...



İlhamiyyə RZA

Neçə gündür Batumidə keçirilən Avropa Birliyi Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin Vətəndaş Cəmiyyəti Forumunun iclasında baş verənlər ətrafında müzakirələr gedir. Müzakirə olsaydı nə vardı ki? Sağlam müzakirə çoxdandır bu ölkənin iqtidarlı müxalifətli, bütün cəbhələrindən qeybət çəkilib. Müzakirədən çox monoloq janrında söylənən ittihamlar baş alıb gedir.

Məsələ belədir ki, bir qrup nümayəndə heyəti adı çəkilən tədbirdə iştirak etmək üçün Batumidə gedir. Tədbirin ortasında gözlənilmədən Azərbaycanda siyasi məhbuslarla bağlı hazırlanmış sərgi-stendlə üzleşirlər. Kiçik bir qismi çıxmaq şərtilə, qalan nümayəndələrimizin bu, xoşuna gəlmir. Hesab edirlər ki, tədbirdə iştirak edən digər ölkələrdə də bu növ problemlər olduğu halda, nədən məhz Azərbaycan hədəfə alınıb? Odur ki, tədbiri boykot edirlər. Tədbirə qonaq statusunda qatılmış qəzetçi Rauf Arifoğlu <https://www.facebook.com/rauf.ym> da bütün bunlardan xəbər hazırlayıb, sərginin qərəzli şəkildə hazırlanmış - hazırlanmamasını araşdırır, bəzi faktlar əsasında o qənaətə gəlir ki, həmin beynəlxalq təşkilat ermənipərəstdir. Nədən bu qənaətə gəldiyini də izah edir. Sən demə, bu təşkilat bir ildən çoxdur ki, Vətəndaş Cəmiyyəti Forumunda qondarma Dağlıq Qarabağ nümayəndələrini tam hüquqlu heyət kimi foruma üzv etməkdə israrlıdır. Bununla bağlı dəfələrlə Azərbaycan heyəti ilə mübahisələri də olub. İndi belə bir təşkilat, Azərbaycanda demokratiyanın durumu ilə bağlı niyə sərgi keçirsin ki, bəlkə demək istəyir ki, düz edib ayrılıblar Azərbaycandan erməni separatçılar, çünki orda vəziyyət bu cürdür... Bəlkə tam səmimi olaraq, vəziyyətdən narahatdırlar və xalqımızın təəssübünü çəkirlər? O zaman, təəssübünü çəkdiyi xalqın haqqına girmiş erməni separatçılarının ictimai vəkilliklərini nədən boyunlarına götürüb, onların təmsilçiliyində təkid edirlər?

Bu çox ciddi məqamdır. "People in Need" təşkilatını müdafiə edib, Rauf Arifoğlunu qeyri - səmimiyyətdə, satılmaqda, nə bilim daha nələrdə ittiham edənlərin fikirlərini bir - bir oxudum; bəlkə gözümə qayıb, amma heç kim, bu faktın həqiqətə uyğun olmadığı barədə bir söz yazmayıb. Mənə maraqlıdır, niyə bu məsələnin üstündən sükutla keçilir? Sizcə, bu, prinsipial deyil? Qondarma separatçı dövlətin nümayəndələrinin tam hüquqlu təmsilçiliyini israr edən bir təşkilatın Azərbaycanda siyasi məhbus probleminə həsr olunmuş stend hazırlamasının motivləri nə dərəcədə səmimidir?

...Bir müddət əvvəl, "Yeni Müsavat" qəzetinin redaksiyasına getmişdik, qəzetin yubileyini təbrik etmək üçün; baş redaktorla görüşümüz əsnasında, İntiqam Əliyevlə bağlı yazı müsabiqəsinə gəlmiş yazıların yerləşdirilməsini xahiş etdik. Cavab belə oldu: "Sizin xahişiniz olmasa belə, biz bunu edirik və edəcəyik. Hətta iki il öncə İstanbulda, Hava limanında baş verən olaylar zamanı da "Yeni Müsavat" olaraq, onun yanında idik..."

Bundan sonra, biz də yazıları dalbadal göndərdik qəzetə. Sağ olsunlar, bu söhbətdən sonra mövzuya tam dəstək verdilər, yazılar yerləşdirildi. İndi deyin görüm, hakimiyyətə "yarınan" mətbuat orqanı, siyasi məhbuslara dəstək verərmidi?

Bizə xokkeyi (indi hokkey deyirlər) o sevdirmişdi... O və onun komandası. Hələ yeniyetmə də deyildik, yeniyetməliyə az qalmışdı - cəmi iki-üç il.

"Nipelni" adlandırdığımız, təpikləməkdən nimdəsi çıxmış topumuz bir küncə atıb, daraşmışdıq bağ-bağatın ağaclarla qalın yerinə, alça, göyriş kimi ağaclardan hərəyə bir çomaq kəsib "klyuşka" düzəltdik. Bəxtimizdən çomaq hissəsi sırf "klyuşka"ya oxşayan ağac budaqları tapa bildik, bir az da bıçaqla yonur, alovda qarsalayır, ayrısını ütüb düzəldir, əsl xokkey "klyuşka"sı hazırlayırdıq.

Samir SARI



## Ad və soyadına uyğun adam

Bircə qalırdı şayba tapmaq. Onu da düzəldirdik, traktor təkerinin qalın rezinindən şayba boyda kəsirdik, olurdu şayba. Ya da kiçik rezin toplardan istifadə edirdik, axır ki, bütün günü xokkey oynayırdıq. Qışda lap əla olurdu. Qar yağırı, bir düz yer tapıb qarın təpəliyirdik, buzlaq edirdik, bəzən axşam donuşluğu başlayanda meydançaya vedrə-vedrə su tökürdük ki, dunsun, səhər duraq əsl buzüstü xokkey oynayaq. Donuşluq əriyəne qədər oynayırdıq, ləzzət edirdi.

Ölkənin ucqarında, isti rayonda xokkeyi bizə bu kişinin - Viktor Tixonovun özü və komandası sevdirmişdi. Xokkey

oyunları translyasiya ediləndə əvvəldən-axıra gözümüzü çəkmədən baxırdıq. O vaxt belə oyunlar çox olurdu. Ayrıca "İzvestiya" qəzetinin mükafatı uğrunda yarış keçirilirdi. SSRİ yığmasının rəqibləri dəyişirdi: Kanada, İsveç, ÇSSR (Çexoslovakiya), Norveç, Finlandiya, ABŞ. Tixonovun komandasına əsasən iki komanda ciddi müqavimət göstərirdi: Kanada və ÇSSR. Saqqız çeynəyə-çeynəyə oynayan, həmişə aqressivlik, bəzən isə sırf tərbiyəsizlik edən kanadalılardan zəhləmiz gəlirdi. İnsafən, sovet xokkeyçiləri, 16 nömrə Petrov istisna olunmaqla çox mədəni idilər. Hərçənd bir dəfə komandanın kapitanı Mixaylov ona qarşı kobudluq edən rəqibinə babat bir

daima sifətində eyni mimika ilə baxırdı. O vaxtlar onun komandası çox zaman qalib gəlirdi. Yəqin ki, bizə xokkeyi sevdirmə, onu bizim üçün futboldan önə keçirən də elə bu amil idi - serial qələbələr.

Düzü, elə bilirdim ki, Viktor Tixonov çoxdan ölüb. Televiziya proqramlarında hərdən dövrümüzün məşhur xokkeyçilərini - Mixaylovu, Petrovu, Fetisovu qocalmış görəndə adam düşünürdü ki, "koramala oxşayan kişi" də indiyə qalmaz. Heç demə, yaşayırmış, sağ imiş və 84 yaşında dünən vəfat edib.

Tixonovun vəfat xəbərini dünən jurnalist Nicat Dağların sosial şəbəkəndə paylaşdığı şəkili xəbərdən bildim. Elə bil-

dim, əfsanəvi məşqçinin ya doğum, ya da vəfat ildönümüdür. Şəklə baxırdım, bir də gördüm, Nicat öz statusunun şərh bölümündə adı yazaraq qeyd etdi ki, o, bu kişini tanıyır.

Tanımaz olarıq mı? Təkcə onu yox, onun yetimlərini də tanıyırdıq. Onlar şanlı xokkeyçilər idi: Tretyak, Mişkin, Fetisov, Petrov, Xarlamov (o, gənc

ikən qəzadə həlak oldu), Mixaylov, Sıqankov, Makarov, Balderis, Vasilyev, Qolikov qardaşları, Yakuşev, Şalimov, Larionov, Bıkov və başqaları.

Belə məşqçilər dünyaya yüz ildə bir gələr, ya gəlməz. O, şanlı, parlaq bir ömür yaşadı və fani dünyadan köçüb getdi.

Pele kitab yazaraq milyonlarla braziliyalının yazıb-oxumaq öyrənməsinə vasilə olduğu kimi, Tixonov və onun yetimləri də böyük bir ölkənin xokkeylə nəfəs almasına rəvac vermişdilər.

Onun adının (Viktor) dilimizə tərcüməsi "qalib" deməkdir, o, daima qələbə qazanırdı, onun soyadının (Tixonov) tərcüməsi isə "sakit" anlamı verir, o, həmişə sakit idi.





...Rusiya gömrüyü pasportuna möhür vurana qədər Emil fobiya içərisində idi. Çünki bu ilin əvvəlində Müsavat başqanı Arif Hacı və Gülağa Aslanlı ilə Krıma bu ölkənin ərazisindən gedərkən onları Mahaçqala vağzalında saxlayıb, geri qaytarmışdılar. İndi Emil həmin olaya görə yenə deportasiya olunacağını ehtimal edirdi. Bu dəfə təəccüblü bir hadisə olmadı və sərhədi rahatlıqla keçdik. Amma necə...

# Həştərxana apararıq əzablı yol...

Əməkdaşlarımız Rusiyanın "Kalmikiya dalandı"ndan yazır

## "Şonşəkdən qaçış" və ya "daldan yoxlama"

Ondan başlamaq lazımdır ki, Samur sərhəd - keçid məntəqəsi həbsxana divarlarını xatırladır. Məsələn, "Qırmızı Köprü" keçid məntəqəsi şəraitinə, müasirliyinə görə pis sayılmaz. Gözləmə zalı, tualeti var. Gürcüstan gömrüyü ilə müqayisəyə gəlməyə də, SDK-dan gözəgəlməlidir.

Heç olmasa vətəndaşlar növbəni içəri gözləyir, yayın istisində, qışın soyuğunda bayırda dayanıb çətinlik çəkmirlər. Samur sərhəd məntəqəsində isə ibtidai şərait mövcuddur. Sanki məntəqə sonuncu dəfə II Dünya müharibəsi başlayanda təmir olunub.

Vətəndaşlar çöldə saxlanılır, sərhədçi əsgər zəncirlə girişini bağlayır. Nə yaşlı, uşaq adama, nə də xəstəsinə fərq qoyulur. Hissə-hissə vətəndaşları yoxlama yerinə buraxırlar ki, bu da azı yarım, hətta bir saat soyuqda donmaq deməkdir.

Kəsəsi, Azərbaycan sərhədini keçib, "azadlığa" çıxırıq və Rusiya sərhədinə getmək istəyirik. Ancaq bizə deyilir ki, piyada getmək qadağandır. Halbuki Gürcüstan sərhədinə piyada getmək mümkündür. Burada isə 2 kilometrlik yolu Rusiya sərhədinə getməyə qoymurlar. Rus sərhədçiləri yolda saxlayıb geri qaytarırlar. Bəs nə etməli?

Bu sualımıza sınıq-salxaq, sanki Suriya müharibəsindən təzə çıxmış, istismar dövrü belə də 15 il əvvəl bitmiş bir "QAZel"-in sürücüsü maşını göstərərək cavab verir: "Başqa yolumuz yoxdur, sizi buraxmazlar. Oturun, 15 dəqiqəyə çatacağıq. Burdan hamı belə gedir. Qoy maşın dolsun, çıxırıq".

Ayrı çarə qalmamışdı və biz "Şonşəkdən qaçış" filmindəki kimi dustaqları məhbəsdən qaçıran bir maşına oxşayan "QAZel"-ə oturdurduq. Az sonra alverçi qadınlar doluşdular. Çox gül-



məli səhnə yaranmışdı. Kimi yerdə oturub, kimi başqasının üstünə çıxıb, kimi də üzü pəncərəyə yapışmış vəziyyətdə sərhədə gedirdik. Bilmək olmur ki, bu "QAZel" hərbi maşın kimi istifadə olunub, ya meyvə-tərəvəz daşınıb, ya ucqar dağ yollarına sürülüb.

Alverə gedən qadınlardan sürücü 1 manat alırdı. Çünki onlar ayaq üstə getməyə razıdılar. Ona görə də onlardan gediş haqqı az alınır. Çox getmədik ki, maşını saxladılar və azərbaycanlı sərhədçi bir-bir pasportları yoxlayıb buraxdı. Bir az getmişdik ki, bu dəfə də rus sərhədçisi saxladı.

Və yenə də pasportlar yoxlanmağa başlandı. Ancaq "QAZel"-in qapısını qabaqdan yox, arxadan açıb basabasda pasportları tələb etdilər. Kimisi

pasportunu əlində göstərir, kimi isə üzündən baxıb yola verirlər, bezilərini bir-bir incələyirlər.

Bu cür gülməli mənzərədə sənişinlərdən kimə "Pasportları yoxlayırlar" sualını verəndə, başqa bir qadın "Hə yoxlayırlar, amma daldan yoxlayırlar". Bunu deyəndə hamı uğunub gedir. Beləcə, sərhədin o başına getmək yarım saat başa gəlir. Üstəlik, bu marşruta görə adama 75 rubl aldılar.

**Rubl düşür, monopolistlər can alır, Həştərxana gedən avtobus isə...**

Rusiya gömrüyündə yoxlanmadan sonra Dərbəndə yola düşürük. İkimizə 500 rubl ödəyib taksilə təqribən 1 saat Dərbənd avtovağzalına çatırıq. Avtovağzaldan isə Həştərxana

getmək qərarındayıq. Əvvəlcə, vağzalda azərbaycanlıların yeməxanasında nahar edirik.

İki şorba, dörd qutab və çayın hesabı Dərbəndə taksilə gəlməyə bərabər olur. Kafedə 500 rubl ödəyirik ki, bu da bizim pulla 7 manat edir. Ümumiyyətlə, Rusiyada son bir ayda dolların bahalaşması və rublun sürətlə ucuzlaşması açıq-aşkar hiss olunur. Hamı rublun ucuzlaşmasından dad ələyir. Bu, həm qiymətlərə, həm əhalinin vəziyyətinə kəskin şəkildə fərq edir. Ona görə də kafedə yeməklə sərhəddən Dərbəndə gəlməyin pulu eyni miqdardadır.

Biz isə Dərbənd vağzalında Həştərxan avtobusuna kassadan iki bilet alırıq. Bunun üçün 1700 rubl ödəniş edirik (32 manat).

Avtobus günorta saat 2 radələrində çıxacaq və 16 saata Həştərxana çatacaqdı. 800 kilometrlik məsafəni 16 saata qət etmək ağılaşmaz bir şeydir. Azərbaycanda 6-7 saata gediş yolu burada 16 saata başa vururlar. Ən azı 10 saata biz çatmalıydıq. Amma Rusiyada avtobuslar qrafiklə işləyir və sürət də 50-dən yuxarı qalxmır. Üstəgəl, tez-tez fasilə verir, yollarda saxlayırlar.

Avtobus hərəkət edəndə Dərbəndə alış-veriş etməyə gələn adamlarla söhbət edirik. Əsasən Quba -Qusar-Xaçmaz zonasının insanları evə ərzaq almaq üçün Dərbəndə üz tuturlar. Qiymətlərin ucuzluğu və ərzağın keyfiyyətinə görə buranı seçirlər. Onlar danışır ki, yağ, pendir, kolbasa alırlar.

Amma monopoliya imkan vermir ki, daha çox ərzaq alsınlar. Bir çox hallarda alınan malları buraxmırlar. Qubadan olan biri deyir ki, rayonda evə ayda 300 manatlıq bazarlıq edirdisə, Dərbənddə eyni istehlak səbəti 120 manata başa gəlir: **"Ancaq həmişə gəlib-getmək olmur. Monopolistlər də bir az çox ərzaq alanda keçirməyə qoymurlar"**.

## Kalmikiyada şovinizmin Stalin sirri, at ətindən "beşbarmaq" və budda məbədi...

Dərbənddən Həştərxana gedən yolda biz Kalmikiya Respublikasından keçdik. Burada dini inancına görə buddist olan kalmıqlar polis postunda hamını bir-bir xüsusi yoxlayırlar. Onlar üçün fərq etmir, azərbaycanlı, rus və ya başqası, gecə saatlarında hər kəsi bir-bir avtobusdan düşürüb pasportlarını yoxlayırlar. Hətta baxmırlar ki, körpəsi olan, xəstə vəziyyətdə olan adamlar var. Gecə saat 1 radələrində bizi avtobusdan düşürüb polis postunda yoxlamağa başladılar. Kalmıqlar bütün incəliklərinə qədər hər şeyi araşdırırlar. Onların içərisində

Müharibə zamanı almanlar Elista başda olmaqla, Kalmikiyanı zəbt ediblər. Kalmıqlar da almanlarla dil tapıb yola gediblər. Lakin sovet ordusu fəşistlərdən Kalmikiyanı təmizləyib, Stalin bu respublikanı ləğv edib və kalmıqları Sibirə sürgünə göndərmiş.

Stalinin bu əmri kalmıqların bu gün ruslara olan münasibətindən doğur. Ümumiyyətlə, bu ərazidə özünü Rusiya yox, Çində hiss edirsən.

...Nəhayət, gestapoya oxşayan kalmıq polis postundan aralanıb, yola çıxırıq. Avtobus irəlində kalmıqların kafesində saxlayır. Onların mətbəxində məşhur yemək "beşbarmaq" adlanır. Bu, Azərbaycanda hamının bildiyi xəngəldir. Kalmıq-



xırda bir uyğunsuzluğu olan gənc vardı. Bizimlə bir avtobusda olan ləzgi gənc Dərbənddə qohumlarının evində qonaq olub. O, miqrasiya kağızında qeyd edib ki, Dərbənddə olacaq. Amma Həştərxana başqa bir qohumunun yanına qonaq getdiyini yazmayıb. Bu kiçik texniki xətasına görə rus dilini bilməyən bu gənci sorğu-suala tutub, onunla sərt şəkildə danışdı, geri qaytarmaq istəyirdilər. Bu cür hərəkətlərinə görə nə ruslar, nə dərbəndlilər kalmıqları sevmirlər.

Onlar özlərini başqaların dan ayırır və qeyri-kalmıqlara qarşı kobud davranırlar. Hərçənd ki, sənişinlər avtobusda oturub gözləyə, pasportları da polis postunda yoxlayıb buraxa bilirdilər. Amma gecə saatlarında, soyuq havada hamını rahat etməyi rəva bildilər. Onların rusları və başqa millətləri görə gözləməməsi səbəbsiz deyil.

lar isə "beşbarmaq" a at eti ələvə edirlər. Mağazalarında isə "Tan" adlı at südündən olan ayranlar satılır. Onların mətbəxi duz-istiotsuzdur. Biz istiot istəyəndə azərbaycanlı olduğumuzu bildirirdilər.

Kalmikiyanın paytaxtı Elista şəhəridir. Şəhərdə nəhəng buddist məbədi yerləşir ki, hər yerdən bu tikilini görmək olur. Ümumiyyətlə, şəhərdə hara baxırsan buddist məbədlərinə rast gəlmək olar. Özü də bu respublikanın əhalisi dövlət dotasiyası hesabına yaşayır.

Bununla belə, onların Rusiya dövlətinə, ruslara münasibəti birmənalıdır. Biz isə Kalmikiyanı gecə saatlarında tərk edirik və bu, hələ Həştərxana çatmaq anlamına gəlmir. Sübh saat 6 radələrində liman şəhərinə çatcağıq...

(ardı var...)

□ **"Yeni Müsavat"ın Reportyor Qrupu Dərbənd - Elista - Həştərxan**



"Hesab etmirəm ki, indi Türkiyə Ermənistanla sərhədlərini açmağa bilər. Səbəb də ondan ibarətdir ki, sərhədlərin açılması üçün gərək ciddi bir hadisə baş versin. Görün neçə illərdir Türkiyə-Ermənistan sərhədləri bağlıdır. Sovet dövründə də bağlı olub. Çünki o zaman Türkiyə "düşmən" idi, ilk növbədə də ermənilərə. Sovet İttifaqı çökəndən sonra Ermənistan Türkiyəyə "soyqırım" ittihamlarını gücləndirdi, ərazi iddiaları irəli sürdü və Rusiyanın rəhbərliyi Azərbaycanın 20 faiz ərazisini işğal etdi. Bunların heç biri aradan götürülməyənə qədər Ermənistanla hər hansı bir əlaqə qurulmamalıdır".

Səhiyyə naziri, politoloq Vəfa Quluzadə bu sözləri rəsmi Ankaranın Ermənistanla münasibətlərin yumşaldılması istiqamətində son günlər atdığı addımları "Yeni Müsavat"a şərh edərkən bildirdi. Noyabrın 22-23-də Ankara Universitetində "Möhürlü qapı: Türkiyə - Ermənistan sərhədinin gələcəyi konfransı"nın keçirilməsi ciddi müzakirə mövzularındandır. Bir sıra siyasi ekspertlər erməni məsələsindəki bu gelişməni Türkiyə hökumətinin 2009-cu il oktyabrın 10-da Türkiyə və Ermənistanın xarici işlər nazirləri arasında İsveçrənin Sürix şəhərində protokolların imzalanması prosesinin məntiqi davamı və Azərbaycanın başının üstündən təcavüzkar ölkə ilə əlaqələrin qurulmasına cəhd kimi xarakterizə edir. V.Quluzadənin də gedən prosesə münasibəti birmənalıdır. Görkəmli politoloq hesab edir ki, Ermənistanla sərhədlərin indiki şərtlər daxilində açılması Türkiyəni alçaltdan addım olar: "Ermənilər Ərdəğanı soyqırımda ittiham edirlər. Çünki onlar demirlər ki, bu, tarixi hadisədir, olub-keçib. Deyirlər ki, 1915-ci ildə olanlara

# Ankaranın ermənilərə qapı açmaq istəyinə Bakıdan təpkilər

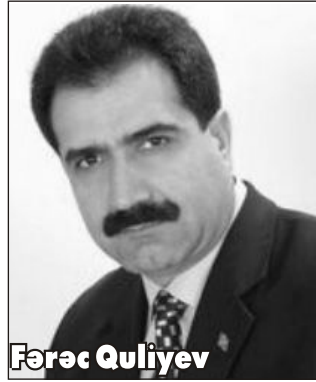
**Vəfa Quluzadə:** "Əgər Türkiyə sərhədlərini açmaq istəyirsə, onda "Böyük Ermənistan" ideyaları üçün ərazi iddialarını yerinə yetirsin"

**Fərəc Quliyev:** "Bu, Türkiyənin özü üçün zərərli addımdır"

**Azərbaycan XİN:** "Türkiyə müstəqil dövlətdir, öz qərarı ola bilər, amma..."



Vəfa Quluzadə



Fərəc Quliyev

görə indiki Türkiyə cavab verməlidir. Deməli, Türkiyə prezidenti Ərdəğan "soyqırım"ı cavab verməlidir. Üstəlik, Ərdəğanı qondarma "soyqırım"ın 100 illiyinə dəvət ediblər. Bunlar Türkiyəni aşağılayan addımlardır və Türkiyə də bunların hamısına dözü. İndi bunun üstündən sərhədlərin də açılması mümkün deyil".

"Bəs əgər proseslərin sonunda sərhədlər açılmayacağına, onda Türkiyə hökuməti ni-

yə Azərbaycanı da incidən addımlara şərait yaradır? V.Quluzadə: "Türkiyə hökuməti burada oynayır, dolayısı ilə ermənilərin qılığına girir. Mən bunu da düzgün saymıram. Ermənilər birdəfəlik bilməlidir ki, indiki şərtlər daxilində onlarla nə heç kəs sərhədləri açandır, nə investisiya gətirəndir. Onda ermənilər qətlərini daha yaxşı başa düşürlər. Amma onlarla oynayan deyirlər ki, Türkiyə günahkardır, ona görə bizimlə

birgə konfranslar keçirir. Bir neçə il əvvəl Türkiyədə iqtidar tərəfindən nümayiş təşkil olunur ki, "Hamımız Hrantız!" Mən bunun üçün indiyə qədər utanıram. Ermənilər nə qədər görkəmli türk xadimlərini qətlə yetiriblər, ancaq heç birisi çıxıb deməyib ki, "Hamımız türkük!" Ona görə də bu, Türkiyə iqtidarından utanc gətirən hərəkət idi".

Politoloq ermənilərlə birgə müzakirələrin Ermənistan-Azərbaycan cəbhəsində növbəti gərginliyin yaşandığı, Azərbaycanın bir şəhid verdiyi bu günlərdə təşkilini də yanlış saydı: "Türkiyə hökuməti bu siyasətdə səhvə yol verir. Özü də heç kəs Türkiyəyə bu oyun üçün "çox sağ ol" demir, nə ABŞ, nə Avropa, nə də ermənilər. Türkiyə hökuməti bu addımları ilə özünü gülcünc vəziyyətə qoyur. Yeganə düzgün siyasət ermənilərə mümkün qədər soyuq münasibət göstərilməsidir. Sürix protokolları da yersiz,

Türkiyəni alçaltdan protokollar idi. Ermənistan 90-cı illərdə güclə Türkiyə üzərindən hava dəhlizi əldə etdi. Bu dəqiqə Ermənistanla Türkiyə arasında hava əlaqəsi var. Erməni təyyarələri gəlib İstanbula qonur. Mən həmin reysləri ləğv edərdim ki, siz bizi düşmən sayırsınız, rədd olun, nə vaxt dost sayırsınız, onda bərpa edərək!".

"Azərbaycanla Türkiyə hər zaman dostluq münasibətində olub. Biz həтта hərbi əməkdaşlıqda o yərə qədər gəlib çıxdıq ki, elə mən özüm Milli Məclisdə təklif qaldırdım ki, biz asayışı birgə müdafiə qüvvələri yaradaq. Lazım gələndə bizim PKK-ya qarşı birgə mübarizəmiz olsun. Həmçinin, Azərbaycanın işğal olunmuş regionlarında Türk ordusu ilə birgə savaşa". Bunu isə azadınform.az-a açıqlamasında deputat Fərəc Quliyev Türkiyədə Ermənistanla sərhədlərin açılmasına yönəlməmiş konfransın keçirilməsinə münasibət bildirərkən

deyib. O bildirib ki, Türkiyənin bütün problemlərinə Azərbaycanın problem kimi yanaşılır: "Lakin indi "açılım" adı altında Ermənistanla yaxınlaşmaq istəyirlərsə, müxtəlif bəhanələr deyilərsə ki, "tezyiqlər var, biz bunu etməliyik", bu, doğru deyil. Əvvəla, Azərbaycanın maraqlarını kənara qoysaq belə, Türkiyənin özünün Ermənistanla münasibətlərdə bu cür davranması Türkiyənin özü üçün zərərli addımdır. Çünki bu günə qədər Ermənistan Türkiyəyə qarşı ərazi iddialarında olduğunu gizlətmir və gerində Ağrı dağı saxlayıb. Bir "soyqırım" məsələsi ilə Türkiyəyə qarşı mübarizə aparır və s. Bu "soyqırım"ın arxasında da "4 T" düsturu durur. Yeni tanıma, tanıtma, təzminat və torpaq. Bu baxımdan belə Türkiyəyə gərək bu cür davranmayaydı".

**Azərbaycan XİN-in mətbuat katibi Hikmət Hacıyev isə keçirilən konfransın rəsmi xarakter daşmadığını bildirdi:** "Türkiyənin dövlət siyasəti bəllidir. Türkiyə prezidenti, baş naziri və xarici işlər naziri tərəfindən dəfələrlə çox aydın və qəti şəkildə Türkiyənin Ermənistanla əlaqədar olan siyasətinə aydınlıq gətirilib. Həтта Azərbaycan Milli Məclisindəki çıxışı zamanı Türkiyənin keçmiş baş naziri, indiki prezidenti hörmətli Rəcəb Tayyib Ərdəğan tərəfindən də məsələyə çox açıq şəkildə münasibət bildirilib. Ona görə də Türkiyənin bu məsələdə münasibəti rəsmi Bakıya aydındır".

□ E.PAŞASOY

# Sonuncu "rəngli inqilablarnın" dərsləri

**Elxan Şahinoğlu:** "Maydan hərəkəti göstərdi ki, inqilab yolu ilə dəyişikliyin nəticəsi heç də həmişə yaxşı olmur, əks-inqilab üçün münbit şərait yaranır və bundan xarici qüvvələr istifadə edirlər..."

Ukraynada "Avromaydan" inqilabının bir ili tamam oldu. Son illərin ən ciddi hadisəsi sayılan bu hadisə bütövlükdə postsovet məkan və dünyada mühüm proseslərə rəvac verdi. Məhz Maydan hərəkətindən sonra Rusiya ilə Qərb arasında münasibətlər gərginləşdi və faktiki olaraq "soyuq savaş" vəziyyətinə çatdı.

Siyasi şərhçi Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, "ikinci Maydan" hərəkətinə birmənalı qiymət vermək çətinidir. Onun sözlərinə görə, Maydan hərəkətinin nəticəsi olaraq Ukrayna Viktor Yanukoviçin korrupsioner rejimindən qurtuldu, qərbpərəst qüvvələr hakimiyyətə gəldi, ancaq digər tərəfdən, Kırımın itirilməsi və Şərqdə ikinci Qarabağın yaranması prosesi baş verdi: "Geriye dönüş çətin olacaq. Mən inanmıram ki, Rusiya yaxın illərdə Kırımı Ukraynaya qaytarmağa hazır olsun və ya separatçılara dəstəkdən əl çəksin. İl ərzində 3 dəfə Ukraynada oldum, Kiyevdəki xaosu, Donetskə separatçıların inzibati binaları necə ələ keçirmələrinə şahidlik etdim, faciəni, müharibənin ağır-acısını gözümə görədim. Və bunun nəticəsi olaraq özümü ukrayna-

lıların yerinə qoyaraq indi də sual edirəm: Yanukoviçin hakimiyyətdən devirmək üçün Maydan hərəkətinə başlamağa dəyərdimi? Axı nəticədə Kırım itirildi, ölkənin şərq separatçıların nəzarətinə keçdi".

E.Şahinoğlunun qənaətinə, hər şey özamankı Ukrayna hakimiyyətinin aqressiv reaksiyası ilə dəyişdi: "Maydan hərəkəti ali məqsədlə başlamışdı, tələbələr sülhpərvər şüarlarla mitinqə çıxmışdılar. İşləri korlayan xüsusi təyinatlı "Berkut"ün nümayişçilərlə sət davranışı, onlarla insanın ölümü və millətçi qrupların küçədə liderliyi ələ keçirməsi oldu. Nəticədə Rusiya prezidenti Vladimir Putin əsəblərini cilovlamadı, Ukraynanı parçalamağa qərar verdi. Halbuki Putin qonşu dövlətin işinə qarışmadan Ukraynada yaşayan ruslar və rusdilli



əhali üçün təhlükəsizlik təminatı tələb edə bilərdi. Bir başqa təminat da Kırımın heç zaman NATO bazasına çevrilməyəcəyinə dair ola bilərdi. Mən şübhə etmirəm ki, Rusiya Ukraynanın daxili işlərinə qarışmasaydı, həm Kiyevdəki yeni hakimiyyət, həm də Qərb Kremlə belə bir təminatı verərdi. Ancaq Putin "millətçilər rusları sıxışdırırlar" bəhanəsi ilə düyməyə basdı. Mən Donetskə rusların sıxışdırıldığını şahidi olmadım.

Əksinə, Kiyevdə rus dilində sərbəst danışmaq necə rahatdırsa və buna görə kimsə sənə irad bildirməzsə, Donetskə Ukrayna dilində danışmaq təhlükəli idi. Buna baxmayaraq, Kreml əlinə düşən fürsətdən yararlanaraq 2008-ci ildə Gürcüstanda etdiklərini Ukraynada təkrarladı".

Ekspertin fikrincə, Rusiya Ukrayna siyasətinə görə Qərbin sət sanksiyaları ilə üz-üzə qalsa da, Rusiyanın hələ ki

neft-qazı var və onun satışı hesabına ayaqda durmağa, Çinlə, Latın Amerikasına ölkələri ilə sıx əməkdaşlığa çalışacaq. Ancaq Ukraynanın durumu daha ağırdır: "Rusiyanın əlində olan bu imkanların heç biri Ukraynada yoxdur. Ukrayna prezidenti Pyotr Poroşenko xarici ölkələrdən gərəkən miqdarda kredit ala bilmir, büdcə boşdur, inflyasiya artır, korrupsiya və oliqarxik sistemlə mübarizə aparılmamışdır, ordu və təhlükəsizlik sistemi yenidən qurulmalıdır, o biri tərəfdən də Donetsk və Luqanski ram etmənin yolları aranmalıdır. Yeni parlamentin də işgüzar fəaliyyət göstərəcəyinə ümidim çox deyil. Parlamentdə populistlərin sayı çoxdur".

Elxan Şahinoğlu deyir ki, Ukrayna hakimiyyəti sürətli islahatlara getməyəcəyi təqdirdə, inqilabın nəticələri risk altına düşə bilər: "Poroşenkonun vaxtı azdır, əgər islahatlarda real nəticə əldə etməsə, xalqın güzəranı normallaşmasa, onun

reytinqi sürətlə aşağı düşəcək və o, Vuktor Yuşşenkonun acı taleyini yaşayacaq. Bu isə Putinin işinə yarayacaq. Ona görə də "ikinci Maydan" hərəkətinin uğursuzluğa düşər olmaması üçün ABŞ və Avropa Birliyinin üzərinə də böyük məsuliyyət düşür. Ukraynaya Qərbdən real maliyyə və hərbi dəstək lazımdır. Bu olmazsa, Kiyev təkbaşına problemlərini həll edə bilməyəcək və ölkə çox sürətlə "üçüncü Maydan" hərəkətinə sürüklənəcək. Ukraynanın "üçüncü Maydan"a tab gətirib-gətirməyəcəyini isə söyləmək çətinidir".

Həmsöhbətimiz deyir ki, Ukrayna inqilabının ən böyük dərsi inqilablarnın xalqların taleləri üçün böyük risk yaratmasıdır: "Ukrayna inqilabı göstərdi ki, inqilab yoluyla dəyişikliyin nəticəsi yaxşı olmur, əks-inqilab üçün münbit şərait yaranır, xalqın güzəranı əvvəlkindən də pis vəziyyətə sürüklənir və bundan xarici qüvvələr istifadə edirlər. Rəngli inqilablardan hər hansı birinin Azərbaycanda təkrarlanması ehtimalı da bizi daha böyük tələtlərə apara bilər. Azərbaycanı parçalamaq və zəiflətmək istəyən xarici qüvvələrə şans verməməliyik. Ancaq bunun baş verməməsi üçün siyasi və iqtisadi sistemi normal qaydalarla idarə etməliyik, fərqli qüvvələr arasında konsensus əldə olunmalıdır ki, kimsə özünü sistemdən kənar hiss edib inqilab etmək haqqında düşünməsin".

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU



# Şou əhli matəmdə deyil..

## “Məhərrəmlikdir deyə oxumamalıyam?”

**H**azırda Məhərrəmlik ayını yaşayırıq. Bugünlərdə müsəlman aləmi çal-çağır-dan, toylardan uzaq durur. Bəllidir ki, şou-biznes nümayəndələrinin qazancı daha çox toylardan çıxır. Toy yoxdursa, deməli, qazanc da yoxdur. Bəs görəsən, şou əhli bu ayda daha çox hansı işlə məşğul olur?

“Yeni Müsavat” qəzeti şou-biznesin tanınmış simaları arasında sorğu keçirib.

Sorğudan da məlum olur ki, şou əhlinin ekseriyəti Əli Mirəliyev demiş, “fəaliyyətini dondurmur”. Bir çoxları günün çox hissəsini səsyazma studiyalarında keçirərək yeni mahnıların üzərində işləyirlər.

**Amma Xuraman Şuşalı İmam Hüseyn(ə.s.) aşiqi olduğundan bu ayda qətiyyəni musiqiyə yaxın getmədiyini bildirdi. Üstəlik, həmkarlarına çağırış da etdi:** “Əzəl gündən böyüklərdən eşitmişik ki, bu ayda xeyir iş dalınca getməzlər. Anam həmişə deyir ki, qızım, səbr et, matəm bitsin sonra işlərini davam edərsən. Çoxları bu ayda fikrini verir mahnılar yazmağa. Əgər matəmdəyiksə, bunu gözləməliyik. Buna görə heç bir həmkarıma bunu məsləhət görmürəm. İnşallah, Tanmın onları da hidayət edər”. Müğənni bu ayda yalnız ailəsi, uşaqları ilə məşğul olduğunu dedi.

Manaf Ağayev elə sorğumuza cavab verərəkən studiya-



da məşqlərini edirdi: “Başqaları nə işlə məşğuldur, deyə bilmərəm. Amma mən bu an studiyadayam, yeni mahnıları yazdırıram. Başqa vaxt toylardan imkan olmur deyə, biz Ramazan və Məhərrəm aylarında daha çox bu yöndə fəaliyyət göstəririk. Məsələn, 14 mahnım var idi ki, onları oxuya bilmirdim. Amma indi yavaş-yavaş üzərində işləyib hazırlayıram”.

**Müğənni Könül Kərimova isə sualımıza bir qədər çəkinərək cavab verdi:** “Düzdür, indi ağır aydır. Amma axı biz yaradıcılığımızı dayandıra bilmərik. Oxumuruq, düzdür,

amma mahnılarımızı yazaraq qarşıdakı aylar üçün hazırlıq görürük”. Xanım müğənni xüsusilə qeyd etdi ki, belə aylarda daha çox xeyriyyə işləri ilə məşğul olur: “Çalışıram kasıb və yoxsullara əl tutum. Bunu özümə borc bilərəm”.

**Əməkdar artist Gülyaz Məmmədova işlərini həmişəki qaydada davam etdirdiyini bildirdi:** “Bu sənət elədir ki, heç vaxt dayanmır. Allaha ağır getməsin, biz bu ayda həm dincəlir, həm yaradıcılığımızı genişləndirir, həm də təhsilimizi veririk”.

**Rəqqasə Oksana isə Hindistan səfərinə hazırlaşdığını bildirdi:** “İnanın, gözümü açmağa vaxt yoxdur. Bir çox TV proqramlarından, müsahibə-

lərdən imtina etmişəm. Buna səbəb isə yaxın günlərdə reallaşacaq səfərimdir. Bu, yaradıcılıq səfərim mənim üçün çox önəmlidir”.

Sevimli müğənnimiz Zöhrə Abdullayevaya bu ay düşərli olmayıb. Müğənni əməkdaşımıza açıqlamasında bildirib ki, mədəsində yaranan problemlərlə bağlı Türkiyə xəstəxanalarının birinə yerləşdirilib, hazırda müalicəsi davam edir.

**Əli Mirəliyevin isə dünya vecinə deyil. O, sorğumuza cavab olaraq bildirdi:** “Məhərrəmlikdir deyə oxumamalıyam? Anlaya bilmərəm, axı müğənniliyin bu aya nə dəxli var?”

□ XALİDƏ



## “Türkiyədə qaydanı pozan Azərbaycanca cəzalana bilməz”

İstanbulda avtomobilini səhv park edən bakılı sürücü diqqət mərkəzinə necə gəldi?

Bakılı sürücü İstanbulda öz maşınını səhv park edərək diqqət çəkib. Sosial şəbəkələrdə və saytlarda bu barədə məlumat var. Məlumatda deyilir ki, 90 HN 888 dövlət nömrə nişanlı “BMW-X-6” markalı avtomobil İstanbul Aksaray adlanan ərazisində dayanma-durma qaydalarını kobud şəkildə pozub. Sürücü avtomobili səkiyə çıxarıb və orada park edib.

Fotonu göndərən oxucunun bildirdiyinə görə, Bakıdan gələn sürücünün bu hərəkəti ətrafdakı insanlar tərəfindən pis qarşılanıb və türklər “azəri sürücülər həmişə belədir”, - deyə keçib gediblər. Fotoya diqqətlə baxdıqda məlum olur ki, səkidə bu maşından başqa heç kim park etməyib. Maşınlar yalnız yolun solunda dayanıb.

Məsələ ilə bağlı Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Kamran Əliyevin də fikrini aldıq. K. Əliyev məsələnin tam aydınlaşmadığını bildirdi: “Hələ bilmək olmaz ki, maşının saxlandığı yerdə nişan var, ya yox? Çünki müəyyən nişanlar, lövhəciklər var ki, dayanma, durma üçün ayrılmış yerlərdə və park etmə yerlərində avtomobili hansı vəziyyətdə saxlamaqla bağlı göstəriş olur. Əgər bu hal Bakıda olsaydı, biz bilirdik ki, həmin ərazidə hansısa nişan var, yoxsa yox. Buna görə də sürücünün qayda pozuntusuna yol verib vermədiyini aydınlaşdırardıq. Bu, Türkiyədə çəkilmiş şəkildir. Biz ən azından şəkildə yol nişanını görmürük. Xarici ölkədə yol hərəkəti qaydasını pozduğuna görə Azərbaycanda onu məsuliyyətə cəlb edə bilmərik. Amma onu qeyd etdim ki, əgər bu şəxs yol hərəkəti qaydasını həqiqətən pozubsa, bu, bizim üçün baş ucalığı götürmür. Çünki dövlət qeydiyyat nişanında ən azından Azərbaycanın bayrağı var. İstəməzdik ki, bizim vətəndaşlarımız xarici dövlətlərdə, qardaş Türkiyədə yol hərəkəti qaydasını pozsun. Amma yenə də deyim ki, biz o məsələni dəqiq bilmirik ki, hansı formada qayda pozuntusuna yol verilib. Yeni nə küçünü bilirik, nə bilmirik ki, küçə bir tərəfli yoldur yoxsa yox. Buna görə də nəse fikir söyləməyə çətinlik çəkərəm”.

□ Günel MANAFLI

## “Azər-Çex” Cəmiyyətinin sədri beynəlxalq axtarışa verilib

“Azər-Çex” Cəmiyyətinin sədri Elşən Nəzərov beynəlxalq axtarışa verilib. APA-nın məlumatına görə, bu barədə İnterpolun saytında məlumat yerləşdirilib. Məlumatda qeyd olunub ki, 40 yaşlı Elşən Nəzərov dələduzluqda təqsirli bilinir. Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları onun saxlanılması üçün İnterpolu müraciət edib.

Qeyd edək ki, E. Nəzərov Çexiyada fəaliyyət göstərən “Azər-Çex” Cəmiyyətinin sədri, sabiq baş nazir Sürət Hüseynovun köməkçisi olmuş Saday Nəzərovun oğludur.

## Müdir müavini klinikadakı iş otağında özünü asdı

Nizami Rayon Prokurorluğundan APA-ya verilən məlumata görə, hadisə Qara Qarayev küçəsi 69 ünvanında yerləşən “Xəzər” klinikasında qeydə alınıb. Həmin klinikada təsərrüfat işləri üzrə müdir müavini işləyən Nəbiolla Heydərlı iş otağında özünü asaraq intihar edib.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

## Qəbələdə iş adamını yatağında güllələdilər

Qəbələdə tanınmış iş adamı qətlə yetirilib. Milli.az-ın verdiyi məlumata görə, naməlum şəxslər ötən gecə Qəbələdə restoran sahibi olan 47 yaşlı Vahid Vahabovun yaşadığı evə gələrək onu qətlə yetiriblər. Mərhum hadisə vaxtı evdə həyat yoldaşı ilə olub. O, gecəyarısı evinə soxulan şəxslərin səsinə oyanıb. Oyanması ilə güllələnməsi bir neçə saniyə çəkib. Cinayətkarlar onu heç yatağından qalxmağa imkan verməyərək güllələyiblər.

Rayon Prokurorluğundan verilən məlumata görə, V. Vahabovun tamah məqsədilə öldürülməsi ehtimal olunur. O bir neçə gün əvvəl “Toyota Prado” markalı avtomobilini satın. Görünür, cinayətkarlar onun evində pul olduğunu biliblər. Lakin pulları apara bilməyiblər.

Rayon sakinlərinin verdikləri məlumat isə hadisənin daha dəhşətli olduğunu göstərir. İddia olunur ki, cinayətkarlar evə soxularaq ailə üzvlərinin əl-qolunu bağlayıblar. Onlar Vahiddən pulların yerini öyrənməyə çalışıblar. Görünür, istəklərinə nail olmadıqlarına görə onu öldürüblər.

Qeyd edək ki, V.Vahabov Qəbələdəki “Soyuq bulaq” restoranının sahibidir. Atası Rəşid isə rayonda tanınmış həkimdir.

## Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şans!!!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməsə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- \* Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- \* Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- \* Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- \* Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- \* Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- \* Prostat adenomasi (vəzidə dəyişmənin əməli gəlməsi)
- \* Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- \* Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- \* Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- \* Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- \* Cinsi üzvün dəyişməsi birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- \* Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- \* Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə gətməsi (enurez)
- \* Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- \* Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- \* Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- \* Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- \* Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- \* Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- \* Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- \* Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com “doktor Vaiz Səmədov”.

## Əyləncəli, sürətli, asan!



**Speak English**

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dilləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qüdrətli dillə danışmaq!
- ✓ Sözləri azarlamaqla deyil onları istifadə edərək öyrənmək!
- ✓ Danışaraq sürətli qrammatika bilgisi əldə etmək!
- ✓ Əla tələffüz və gürvənə danışmaq
- ✓ Real ingiliscə sərbəst!

Bakı şəhəri, Binyat Sərdarov küç 2, ev 2.  
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63  
(İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

## Elan

Azadlıq prospekti, ABŞ səfirliyi və Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin yanında, 12 mərtəbəli binanın 4-cü mərtəbəsində, 90kv.m.-lik 3 otaqlı mənzil satılır. Sahibindən.  
Telefon: (050) 3885035

## Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur “Karl Etoris” firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-da xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34





Kamran Əliyev

# Piyadaların üzərinə su sıçradan sürücülər cərimə olunacaq

**Kamran Əliyev: "Qəsdən su sıçradılmasına görə sürücülər 40 manat cərimə olunacaq"**

**H**ava şəraitinin yağmurlu olması ilə əlaqədar Baş Dövlət Yol Polisi sürücülərə xəbərdarlıq edib. Yağmurlu havada sürətlə hərəkət edən və piyadaların üstünə su sıçradan sürücülər cərimə olunacaq.

Bu məsələ ilə bağlı "Yeni Məsəvi"yə açıqlama verən Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin (BDYPİ) ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi polis polkovniki Kamran Əliyev bildirdi ki, bu hal İnzibati Xətalər Məcəlləsində nəzərdə tutulub: "İXM-də küçələrdəki suyu, palçıqı qəsdən piyadaların, digər avtomobillərin, binaların üzərinə sıçradan sürücülər barədə məsuliyyət nəzərdə tutulub. Burada ola bilər ki, sürücü bu əməli bilərəkdən etməsin. Əgər yolda hər hansı gölməçə varsa, sürücü bunun dərinliyini müəyyən etməkdə çətinlik çəkirsə, təbii ki, bu halda məsuliyyət nəzərdə tutulmur. Ancaq sürət həddi

dini azaltmaqla sürücülər daha ehtiyatlı davranmağa çalışmalıdırlar. Bəzən heç yolda piyada olmasa belə, qarşı tərəfdən gələn avtomobilin sürücüsü pəncərəni azca aşağı verib, onun sifətinə də palçıq sıçraya bilər və qəza şəraiti yaranmasına səbəb olar.

İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 155.1.5-ci maddəsində də göstərilir ki, yolda piyadalara, binalara və nəqliyyat vasitələrinə qəsdən su sıçradılmasına görə, sürücülər 40 manat miqdarında cərimə olunurlar. Burada söhbət cərimədən yox, yol mədəniyyətindən gedir".

**Hüquqşünas Müzəffər Baxış da təsdiqlədi ki, İnzibati Xətalər Məcəlləsində bu kimi**

hallara qarşı məsuliyyət nəzərdə tutulub: "İstənilən halda hava yağmurlu olarkən sürücü sürətini hesablamalıdır ki, yoldakı su nə qədər ətrafa sıçraya bilər. Bu kimi hallara adətən ara küçələrdə rast gəlinir. Qanunvericilikdə o da nəzərdə tutulub ki, ara küçələrdə sürət 20km/saat-dan yüksək ola bilməz. Çünki orada yaşayan əhəlinin təhlükəsizliyi ilə bağlı "Yol hərəkəti haqqında" Qanuna dəyişiklik edilib ki, ara küçələrdə sürət həddi 20km/saat-dan çox ola bilməz. Əgər sürücülər bu sürət həddinə riayət edərsə, nə piyadaların, nə də digər nəqliyyat vasitələrinin üzərinə palçıq sıçramaz".

Qeyd edək ki, bu kimi halların artmasının bir səbəbi bəzi sürücülərin yol mədəniyyətinin olmamasıdır, digər bir səbəbi

də yolların pis vəziyyətdə olması və müasir tələblərə cavab verməməsidir. Bunu daha çox Bakının ara küçələri haqqında demək olar. Yollarda suötürücü qurğuların olmaması, kanalizasiya sisteminin işləməməsi, asfalt örtüyünün yarasız olması, çökəklərin çox olması yağmır sularının yığılıb qalmasına, palçıq gölməçələrinin yaranmasına səbəb olur ki, bu da piyadaların ehtiyatsız sürücülərin qurbanına çevrilməsinə səbəb olur. Əgər normal yollar yoxdursa, sürücü addımbaşı yollardakı çuxurlara düşürsə hansı məsuliyyətdən danışmaq olar?

Bəs görsən, son illərdə Azərbaycanda yol infrastrukturuna xərclənən vəsait nə qədər olub və bununla belə, niyə yollardakı vəziyyət düzəlməyib?

**İqtisadçı ekspert Qadir İbrahimli bildirib ki, son illər nəqliyyat infrastrukturuna milyonlarla manat vəsait ayrılsa da, hər hansı bir irəliləyiş əldə olunmayıb:** "Son 10 ildə Azərbaycanda nəqliyyat infrastrukturuna 20 milyard dollar sərmayə qoyulub. Bu müddətdə ölkədə 9 mindən artıq avtomobil yolu qurulub və yenidən bərpa olunub. Nəqliyyat Nazirliyinin rəsmi məlumatında belə deyilir. Təbii ki, 20 milyard dollar balaca məbləğ deyil və bu pula ümumi uzunluğu 18 min 800 kilometr olan avtomobil yollarını Avropa standartlarına uyğun yenidən qurmaq olardı.

Ancaq yolların heç yarısı da yenidən qurulmayıb. Təmir edilən və yeni salınan yolların keyfiyyəti də Avropa standartlarından xeyli uzaqdır -

mütəmadi olaraq yolların çök-məsi, çat verməsi barədə mediada məlumatlar dərc edilir. Yolların təmir tikintisinə xərclənən pullar bəzən fantastik həddə qədər şişirdilir. Ancaq Nəqliyyat Nazirliyi, eləcə də onun yol siyasətini həyata keçirən "Azərbaycanservis" ASC nəinki tənqidlərdən nəticə çıxarmır, hətta vəziyyət gün-bəgün pisləşməkdədir.

Məsələnin başqa bir məni cəhəti budur ki, neft pulları azalmağa doğru gedir. Yəni yaxın 10 ildə yollara daha 20 milyard xərcləmək mümkün olmayacaq. Deməli, Azərbaycan yollarını Avropa standartlarına uyğunlaşdırmaq üçün zəruri vaxt və vəsait artıq yoxdur. Vəsaitlərdən səmərəsiz istifadə Azərbaycan üçün çox ciddi problemlər yaradır. Postneft dövrünə Azərbaycan yollarının ən azı yarısının bərpa edilməsi ilə bağlı olacaq".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

**D**osye: Sadiq Fətəliyev: Krasnodar Politeknik İnstitutunu bitirib. 1993-cü ildən bu günə qədər müxtəlif agentlik və qazetlərdə çalışır. Çoxlu sayda məqalə və videomaterialların müəllifidir. Gender məsələlərinə olan marağına görə bir neçə tədbirlərdə iştirak edib gender məsələlərini araşdırmışdır. Buna səbəb isə əksər qadınların sözlərinin bəzi kişilərdən düz olmasından irəli gəldiyini söyləyir.



Sadiq FƏTƏLİYEV

# Azərbaycanda gender bərabərliyinin təminatında medianın rolunun artırılması yolları

Azərbaycan Konstitusiyasında cinsindən, dinindən, irqindən asılı olmayaraq hər kəs eyni hüquqa malikdir. Qanuna görə qadın və kişi tutduğu ictimai, siyasi və digər vəzifədə işləməsindən asılı olmayaraq, bərabər hüquqa malikdir. Ancaq buna baxmayaraq, 2006-cı ildə əlavə olaraq "Gender bərabərliyi haqqında" yeni qanun qəbul olub. Dilimizə yeni gələn "gender bərabərliyi" nədir? Bu haqda qısa məlumat:

Gender kişi və qadın hüquqlarının bərabərliyi deməkdir. Yeni kişi və qadınlar arasında cəmiyyətdəki öhdəliklərin və imkanların bərabərliyidir.

Bəs Azərbaycanda gender bərabərliyinin vəziyyəti, bu qanuna riayət olunub olunmaması hansı səviyyədedir? Bu haqda məlumat vermək media nümayəndələrinin üzə-

rinə düşür.

Mövcud vəziyyətin ictimaiyyətə çatdırılmasında medianın rolunu mən qeyri-kafi qiymətləndirirdim. Belə ki, son illərdə Azərbaycanın əsasən, cənub bölgələrində qadınların hüquqlarının pozulması qeydə alınır. Bu hallar ölkənin digər bölgələrində də baş verir. Media yalnız informasiya xarakterli məlumatla kifayətlənir.

Ancaq bu olayların hardan qaynaqlandığını, necə yayıldığını araşdırmaq və ictimaiyyətə təqdim etmək medianın boynuna düşür. Bu istiqamətdə təsadüfi yazılara rast gəlmək olar.

Əsasən media gender bərabərliyi haqqında məqalələri hansısa QHT-nin Bakıda və ya rayon mərkəzlərində keçirdiyi tədbirlər haqqında yazır.

Belə tədbirlərdə, adətən eyni insanlar iştirak edir. Bu da qanunun tam ictimaiyyətə əsasən kənd sakinlərinə media ilə əlaqəsi olmayan insanlara çatmamasına səbəb olur. Demək olar ki, onların keçirilən tədbirlər haqqında heç bir məlumatı olmur. Əgər televiziya-

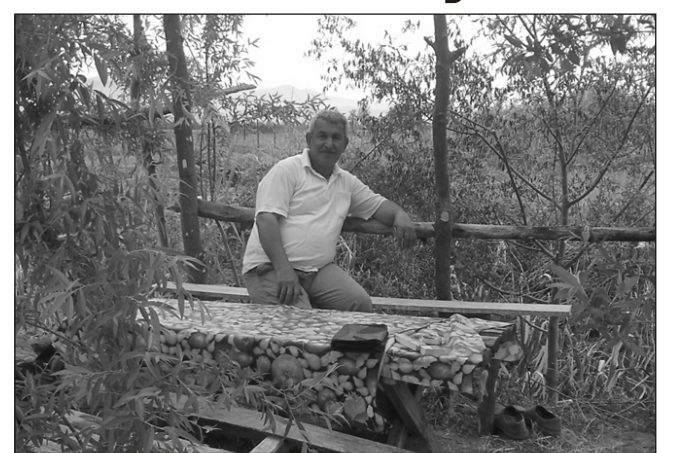
mu və qadın-kişi münasibətlərini öyrənməlidir. Ondan sonra gender bərabərliyi haqqında məqalələr yazaraq ictimaiyyəti mövcud vəziyyətlə tanış edə bilər.

Ancaq qadın-kişi münasibətlərində bizə mane olan bir amil də nəzərdən qaçırmay-

masda olub onların şüurlarında inqilab yaratmalıdırlar. Həm də QHT-lər də bu işdə media nümayəndələri ilə birlikdə olmalıdırlar. Əsasən də kənd yerlərində qadın-kişi münasibətləri quldur dövrünü xatırladırlar. Sahədə də qadın, ev işlərində də qadın. Ki-

sində qazetlərin alışı da artar. Kənd əhəlisinin 95%-i mətbuatdan uzaqdır. Onları yenidən oxucu qismində geri qaytarmaq üçün kənd sakinlərinin yanında olmaq lazımdır.

Yazı Rəşadət İnkışaf uğrunda Qadınlar Cəmiyyəti (RİQC) və D.Əliyeva adına



ları götürsək, burda da dəyərli bir materiala rast gəlmək mümkün deyil. Bütün bunları aradan qaldırmaq və ictimaiyyətə gender bərabərliyi haqqında geniş məlumat çatdırmaq üçün kənddən başlamaq lazımdır. Bunun üçün hər bir jurnalist kəndlərdə olmalı, əhəlinin sosial-iqtisadi duru-

olmaz. Hər yerdə ağır dolusu dediyimiz - milli mentalitet. Elə bil bu kəlmələr bir kəndir olaraq ictimaiyyətin ayağına bağlanıb, qabağa getməyə mane olur. Gender bərabərliyində bu amil ortadan çıxarmaq üçün media çox işlər görməli, bölgələrdə, kəndlərdə olmalı və əhali ilə yaxından tə-

şilər işə axşama kimi çayxanada nər, domino oynamaqla günlərini keçirir.

Ölkədə nə qədər informasiya texnologiyaları artsa da qadın-kişi münasibətləri haqqında işlər zəif gedir. Bunu aradan qaldırmaq üçün bölgələrə, kəndlərə üz tutmaq lazımdır. Belə olarsa, əhali ara-

Qadın Hüquqları Müdafiə Cəmiyyətindən ibarət Koalisiya tərəfindən icra edilən və ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi tərəfindən maliyyələşən Co-Interpart Internationalın rəhbərlik etdiyi Qadın İştirakçılığı Proqramı çərçivəsində keçirilən "CEDAW ƏMƏLDƏ" adlı layihəsi üçün hazırlanıb.





# MUSAVAT

## Son səhifə

N 288 (5997) 25 noyabr 2014



### Qadınlar kişilər barədə ilk 3 dəqiqədə qərar verir

Qadınlar bir kişini gördükləri ilk üç dəqiqə ərzində onun "həyatının kişisi" olub-olmadığına qərar verir. İngiltərədə aparılan bir araşdırma göstərir ki, kişilərin baxışlarına, fiziki görünüşünə və geyiminə baxan qadınlar cəmi 3 dəqiqə ərzində ona bal verir. Araşdırmaya qatılan qadınların 88 faizi deyib ki, bir kişi barədəki ilk təəssüratları heç vaxt dəyişmir. Araşdırmadan o da bəlli olub ki, qadınlar özündənrazı kişiləri də ilk üç dəqiqə ərzində müəyyən edə bilirlər. Sorğu nəticəsində öz həmcinsləri ilə daha çox dostluq edən qadınların cinsi həyatının sönük olduğu üzə çıxıb.



### Diş fırçasını uddu

İngiltərənin Şərqi Sussex bölgəsində yaşayan 19 yaşlı Core Smit dişlərdən sonra dilini fırçalayanda diş fırçasını udub. Gənc qız diş fırçasını udanda öncə öləcəyini zənn edib. Amma nəfəs aldığı fərq edib və anlayıb ki, fırça boğazında bir yerdə sıxışmış qalmayıb. Xəstəxanaya gəndən Smit rentgen aparatından keçib. Amma rentgen çəkilişlərində qadının mədəsində və ya boğazında fırça tapılmayıb. Qadın inanır ki, diş fırçası bağırsağındadır və təbii yollarla çıxacaq. Həkimlər də hesab edirlər ki, heç bir yerdə "tapılmayan" fırça mütləq təbii yollarla bağırsaqdan çıxmalıdır.

## Bin Ladeni 11.8 min dollara satdılar

Üsəma bin Ladenin fiquru Los Angelesdəki Nate D.Sanders auksionunda 11.8 min dollara satılıb. Fiqur üçün başlanğıc qiymət 2.5 min dollar olub. "Şeytan gözləri" adlı kuklanın hündürlüyü 30 santimetrdir və o, 2005-ci ildə xüsusi xidmət orqanları tərəfindən hazırlanıb. Bu fiquru ərəb ölkələrində satışı çıxarmaq təklif olunub. Məqsəd fiquru balaca, məktəb yaşlı uşaqlara göstərərək terror təşkilatı barədə təhlükələrdən xəbərdar etməkdir. Kuklanın müəllifi Hasbro oyuncaq kampaniyasının keçmiş top meneceri Donald Levindir. 2014-cü ilin mayında ölən Donaldın bu oyuncaq fiqurlarını oğlu auksiona çıxarıb.



## Ruhun varlığını alimlər də təsdiqlədilər



Alimlər hər kəsin ruhu olduğu barədə nəzəriyyəni təsdiq ediblər. Bu isə həm də ölümdən sonrakı həyatın mövcud olduğunu təsdiqləyən faktır. Həkim-anestezioloq Stüart Hameroff telekannaların birində yayımlanan "Boşluğun içindəki tunel" verilişində bu barədə açıqlama verib. Həkim bildirib ki, insanın ruhu daha fundamental neyronlardan ibarətdir. İnsanın ürəyi dayandıqda beyində olan informasiyalar silinmir. Həmin informasiyalar kainatda dövr etməyə başlayır. Bəzi insanların kliniki ölüm zamanı ağ işıq və ya tunel görmələri bu nəzəriyyəni isbat edib. Müəyyən edilib ki, ürək fəaliyyətini dayandıranda, qanın damarlarda dövr etməsi də dayanır və mikroborular öz kvant vəziyyətlərini itirirlər. Lakin onlarda olan Kvant informasiyaları məhv olmur. Bu informasiya məhv ola bilməz, çünki o bütün kainatda dövr edir. Əgər orqanizm ölürsə, informasiya bədənədən kənar qeyri-müəyyən dövr ərzində yaşayarsa, bu, elə ruhun özüdür.

## Qadınlar maşınına ad qoyur, onunla söhbət edir

Almaniyada qadın sürücülərin öz maşınları ilə qurduğu münasibətin kişilərininkindən daha fərqli olduğu üzə çıxıb. Cosmos Direkt adlı sığorta şirkəti tərəfindən aparılan anketlər zamanı hər səkkiz qadın sürücüdən biri öz maşınına ad qoyur. Bu isə qadın sürücülərin 13 faizinin öz maşınına ad və ya ləqəb qoyduğunu göstərir. Kişi sürücülərdə isə bu vəziyyət cəmi 5 faizdir. Cosmos Direktin daha öncəki rəy sorğularında 18-29 yaşlı qadın sürücülərin həttə öz maşınları ilə söhbət etdiyi də üzə çıxmışdı. Ekspertlər bu durumu qadınların öz maşınlarına münasibətdə çox həssas olması ilə izah edirlər.



## 2 gündə 400 sms yolladı, 4 ay azadlıqdan məhrum edildi

Britaniyanın Red or Black teleşousunun qalibi Natan Heyqman 4 ay azadlıqdan məhrum edilib. Buna səbəb onun keçmiş sevgilisinə cəmi 2 gün boyunca 400 sms yollaması olub. Berkşir qraflığı məhkəməsi kişinin bu hərəkətini dələduzluq kimi qiymətləndirib. Heyqmanın adı açıqlanmayan keçmiş sevgilisini deyib ki, təhdid məktubları ona hər 7 dəqiqədə bir gəlirmiş. Məhkəmə zamanı isə bəlli olub ki, kişi daha öncə də qarşı cinslə münasibətlərdə problemlər yaşayırmış. 2006-cı ildə onu keçmiş sevgilisini döyüb evini qarət etdiyinə görə 5 il azadlıqdan məhrum edilmişdi. 2011-ci ildə daha bir teleşouda qalib gələndən Natan sevgilisinə taksin pulu olaraq 60 funt verərək, evdən qovub. Red or Black teleşousu İTV kanalında ekranına çıxır. Oyunun iştirakçılarna ruletkannın hansı sektordə qaldığını tapmaq tapşırılır. Heyqman mükafat qismində milyon funt udub.



**QOÇ** - Əgər sağlıq durumunuz imkan verirsə, fəallığı artırmağa dəyər. Təcrübəli insanların məsləhətlərindən yararlanın. İdeyalar verməyi daha çox öz üzərinizə götürün.



**BUGA** - Günün ilk yarısını oturaq şəraitdə keçirməyiniz məsləhətdir. Onsuz da qeyri-adi hansısa uğurunuz gözlənilir. Saat 14-dən sonra isə hər şey üzərinizə olacaq, özünüze güvənin.



**ƏKİZLƏR** - İkitərəfli əməkdaşlığa, yeni layihələrin müzakirəyə çıxarılmasına çalışmaq üçün çox düşərlidir. Heç kimə şübhə ilə yanaşmayın. Aktiv olun və inanın ki, aldadılmayacaqsınız.



**XƏRÇƏNG** - İlk öncə qarşılıqlı münasibətlərdə mövcud olan gərginliyi aradan qaldırmağa çalışın. İstər ailə-sevgi, istərsə də həmkarlarla davranışları mülayimləşdirin. Uzaq yola çıxmayın.



**ŞİR** - Başınızı iş-güclə o qədər qatmısınız ki, insanlarla davranışlarınız, həmçinin ailə-sevgi münasibətləriniz arxa plana keçməyə başlayıb. Daha mənalı yaşamaq üçün bu qüsurları dəf edin.



**QIZ** - Əsas gücünüzü fəaliyyətə yönəldin. Perspektivli pul sövdələşmələrini qətiyyətlə təxirə salmayın. Nahardan sonra işə istənilən işgüzar sövdələşmədə ehtiyatlı olmağa çalışın.



**TƏRƏZİ** - Yaxşı olar ki, bu təqvimdə yalnız adi işlərlə məşğul olasınız. Çünki istənilən risk və yeniliyə cəhd uğursuzluqla nəticələne bilər. Günorta saatlarında müəyyən qədər gəlir gözlənilir.



**ƏQRƏB** - Çoxdan bəri nəzərdə tutduğunuz ideyaları nəhayət ki, həyata keçirməyi bacaracaqsınız. Amma bu istiqamətdə təkbaşına hansısa addımı atmayın. Qəlbinizə yaxın adamlarla bir araya gəlin.



**OXATAN** - Orqanizminizdə baş qaldıran nasazlıq bəzi planlarınızın icrasına əngəl yarada bilər. Amma realığı nəzərə alsanız, saat 15-18 aralığında uğurlara yetişə bilərsiniz.



**OĞLAQ** - Günün ilk yarısında mənəvi səhvlər törətməkdən çəkinənsə, qalan müddətdə hər hansı problemlə üzləşməyəcəksiniz. Saat 15-17 aralığı çox uğurlu hadisələr gözlənilir.



**SUTÖKƏN** - Humanist bürc olsanız da, Göy qübbəsi bu gün hisslərinizi idarə etməkdə zəif olacağını bəyan edir. Bu yerdə mütləq təmkin göstərməli, bədxahlara əhəmiyyət verməməlisiniz.



**BALIQLAR** - Havalər münasib olduğundan astroloji göstəricilər nəzərdə tutduğunuz təqdirdə uzaq yola çıxmağı tövsiyə edir. Amma gərək sağlıq durumunuzu da nəzərətdə saxlayasınız. Təmiz havada çox olun.

**Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!**

## Balıq yeyənlər daha az iflic keçirir

İngiltərədəki Kembric Universiteti 15 ölkədə 800 min nəfər üzərində 38 araşdırmanı analiz edib və bu nəticəyə gəlib: Balıq yağı həbindən istifadə edənlərlə etməyənlər arasında xüsusi bir fərq yoxdur. Bununla yanaşı, həftədə ən azı 2-4 dəfə balıq yeyən adamların iflic keçirmə riski 6 faiz azdır. Balıq yağı və balıq ürək və beyin üçün yararlıdır.



Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU  
Baş redaktorun birinci müavini:  
Azər AYGAN

e-mail adres: [yenimusavat@mail.ru](mailto:yenimusavat@mail.ru)

Ünvan: Bakı şəhəri,  
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:  
EİSAD MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114  
SAYI: 5.400

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.